﴿عليكم بسنتي و سنة الخلفاء الراشدين﴾
رواه الترمذي

عليكم بسنتي

په شپه او ورځ كي له ۱۰۰۰ څخه
د زياتو سنتونو مستنده مجموعه

جمع او ترتيب

عبد الجليل اخندزاده

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

"عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين" (الترمذي)

عليكم بسنتي

په شپه او ورځ کې له ۱۰۰۰ څخه
د زياتو سنتونو مستنده مجموعه

جمع او ترتيب

مولوي عبدالجليل آخندزاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړ تیاوې

د کتاب نوم : علیکم بسنتي

جمع او ترتیب : مولوي عبدالجلیل "آخندزاده"

د چاپ کال : ربیع الأول - ۱۴۳۵ هـ

چاپ : څلورم - تصحیح شوې نسخه

د چاپ شمیر : ۳۰۰۰ ټوکه

یادونه : د تغیر او تبدیل پرته د دعوت او اصلاح په موخه دچاپ او خپرولو حقوق ټولو مسلمانانو ته خوندي دي

اعلاء السنن خپرندویه اداره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موضوعاتو فهرست

لومړی باب ۱۵

له فرض لمانځه نه وروسته اذکار ۱۵

د سهار او ماښام له لمانځه وروسته ځانګړي اذکار ۲۵

دوهم باب ۳۰

دسهار او ماښام اذکار ۳۰

اذکار ۳۲

دریم باب ۵۲

د ورځني ژوند مهم اذکار او سنتونه ۵۲

د خوب نه د پاڅېدو سنتونه ۵۲

د قیام اللیل (تهجد) سنتونه ۶۳

د خوب څخه له ویښېدو وروسته سنتونه ۶۶

مسواک ۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزار اغوستلو سنت طریقه ۷۰
تشناب ته د ننوتلو او بیرته وتلو سنتونه ۷۱
د اوداسه سنتونه ۷۲
د لباس سنتونه ۷۷
د آذان سنتونه ۸۲
کور نه د وتلو او ننوتلو سنتونه ۸۶
۱- له کور نه د وتلو دعا ۸۶
۳- کور ته د ننوتلو دعا ویل ۸۸
د مسجد ته د تلو سنتونه ۹۰
۱- مسجدته پر وخت تلل ۹۰
۲- مسجد ته د تلو په وخت دعا ۹۰
۳- په آرامه اووقار سره تلل ۹۱
۴- مسجدته پیاده تلل ۹۱
۵- مسجد ته د ننوتلو په وخت لومړی ښی پښه دننه کول
.... ۹۲
۶- مسجد ته د ننوتلو دعا ویل ۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- لومړي صف ته وړاندې کېدل ۹۳
۸- تحية المسجد لمونځ کول ۹۳
۹- مسجد نه د وتلو پر مهال لومړی ځپه پښه بهر ايښودل
.... ۹۴
۱۰- مسجد نه د وتلو دعا ويل ۹۴
په لمانځه کې مسنون اذکار او دعاګانې ۹۵
۱- د تکبير تحريمه نه وروسته اذکار ۹۸
۲- د رکوع اذکار ۹۹
۳- د رکوع نه د پورته کېدو اذکار ۱۰۱
۴- د سجدې اذکار ۱۰۳
۵- د دوو سجدو تر مينځ اذکار ۱۰۶
۶- د تلاوت د سجدې ذکر ۱۰۶
۷- د سلام نه مخکې دعاګانې ۱۰۸
په لمانځه کې قولي اوفعلي سنتونه ۱۱۰
قولي سنتونه ۱۱۰
فعلي سنتونه ۱۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار لمانځه سنتونه ۱۱۱
د وتر لمانځه سنتونه ۱۱۲
په شپه او ورځ کښې نفلي لمنځونه ۱۱۵
۱- د فرض لمنځونو سره سنت لمنځونه ۱۱۵
۲- د اشراق لمونځ ۱۱۵
۳- د څاښت (ضحی) لمونځ ۱۱۶
۴- د ماز دیګر لمونځ نه وړاندې څلور رکعته ۱۱۷
۵- د ماخوستن نه وړاندې نفل لمونځ ۱۱۷
۶- نفل لمنځونه په کور (استوګن ځای) کې کول ۱۱۷
د سترې طرف ته لمونځ کول ۱۱۹
د سترې بعضې مسائل ۱۲۰
د سترې فوائد ۱۲۱
د استخارې دعا او لمونځ ۱۲۱
د خاصو ورځو ځانګړي سنتونه ۱۲۶
د جمعې د ورځې سنتونه ۱۲۶
د دوشنبې او پنجشنبې د ورځې روژه نیول ۱۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایام بیض روژې نیول.......................۱۲۸
د عاشورا (۱۰ دمحرم) روژه نیول.......................۱۲۸
د عرفات د ورځې روژه نیول.......................۱۲۸
دجهاد اړوند دعاګانې.......................۱۲۹
۱- د حکمران له ظلم نه د ځان ساتنې دعا.......................۱۲۹
۲- دښمن ته ښیرا کول.......................۱۳۱
۳- د دښمن سره مخامخ کیدو دعا.......................۱۳۱
۴- د کوم قوم نه چې ویره لري دا دعا به وایي.......................۱۳۲
۵- د جنګ پر مهال دعا.......................۱۳۲
۶- د دښمن له محاصرې نه د وتلو دعا.......................۱۳۳
۷- د دښمن د نظر نه د ځان ساتنې او پټیدو اذکار ... ۱۳۳
۸- د جنګ له میدان نه د بیر ته راتلو دعا.......................۱۳۷
د خلکو سره د لیدو کتو سنتونه.......................۱۳۹
۱- سلام اچول.......................۱۳۹
۲- په ورین تندي اوخندا سره مخامخ کیدل.......................۱۴۰
۳- مصافحه یا لاس ور کول.......................۱۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- نیکه او ښه خبره کول ۱۴۱
۵- د مجلس دعا ۱۴۱
۶- د مجلس کفاره ۱۴۲
د ډوډۍ خوړلو سنتونه ۱۵۰
د ډوډۍ نه وړاندې او د خوړلو پر مهال سنتونه ۱۵۰
د ډوډۍ خوړلو نه وروسته سنتونه ۱۵۲
د څښلو سنتونه ۱۵۶
د سفر اړوند اذکار ۱۵۷
۱- د سپریدو دعا ۱۵۷
۲- د سفر دعا ۱۵۸
۳- د مقیم دعا مسافر ته ۱۶۰
۴- د مسافر دعا مقیم ته ۱۶۱
۵- په سفر کې تکبیر او تسبیح ۱۶۱
۶- د سهار په وخت د مسافر دعا ۱۶۱
۷- په سفر یا پر ته له سفر نه په یو ځای کې د کوزیدلو او
ودریدلو دعا ۱۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- بازار ته د ننوتلو دعا.......... ۱۶۲
۹- کلي یا ښار ته د ننوتلو دعا ۱۶۳
۱۰- د خره د هنګاري په وخت دعا.......... ۱۶۴
۱۱- د چرګ د آذان په وخت دعا.......... ۱۶۴
د موسم اړوند اذکار او دعاګانې ۱۶۵
۱- د نوې میاشتې لیدو دعا ۱۶۵
۲- د موسم اولنۍ میوې لیدو دعا ۱۶۵
۳- د باد الوتلو په وخت دعا.......... ۱۶۶
۴- د تالندې دعا ۱۶۷
۵- د استسقاء لپاره څو دعاګانې ۱۶۸
۶- د آسمان شین کیدو دعا.......... ۱۶۹
۷- د باران وریدو په وخت کې دعا ۱۶۹
۸- د باران وریدلو نه وروسته دعا ۱۶۹
په اهل او اولاد پورې اړوندې دعاګانې.......... ۱۷۰
۱- واده کونکي ته دعا ۱۷۰
۲- د خپلې ښځې (میرمنې) لپاره دعا ۱۷۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- دخپلې ښځې سره کوروالي نه مخکې دعا.......... ۱۷۱
۴- مور او پلار ته د اولاد مبارکي ورکول.............. ۱۷۱
د خفګان او غم دعاګانې.............................. ۱۷۴
۱- چا ته چې یو کار مشکل شي د هغه دعا ۱۷۴
۲- د پریشانۍ او غم لیرې کولو دعا.................. ۱۷۴
۳- د بې قرارۍ دعا ۱۷۶
۴- د قرض نه د خلاصیدو دعا........................ ۱۷۷
۵- د شیطان د وسوسې لرې کولو دعا ۱۷۸
۶- د بدشګومۍ بد ګڼلو دعا ۱۷۸
۷- د دجال له فتنې نه ځان ساتل....................... ۱۷۹
د مرض اړوند دعاګانې................................ ۱۸۰
۱- په بدن کې د درد احساسولو دعا.................... ۱۸۰
۲- د مریض پوښتنې په وخت هغه ته دعا............... ۱۸۰
۳- د ژوند نه د نا امیده مریض ځان ته دعا............ ۱۸۱
د مرګ اړوند دعاګانې ۱۸۳
۱- د مړي د سترګو پټولو په وخت دعا................. ۱۸۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د جنازې د لمانځه دعا ۱۸۳
۳- د جنازې د لمانځه نورې دعاګانې ۱۸۴
۴- د ماشوم د جنازې دعا ۱۸۶
۵- د مړي وارثانو ته د تسلې دعا ۱۸۷
۶- د مړي ښخولو په وخت دعا ۱۸۷
۷- د مړي ښخولو نه وروسته دعا ۱۸۸
۸- د قبرونو د زيارت کولو دعا ۱۸۸
د شپې په پيل کې بعضې نيک آداب ۱۸۹
بعضې عمومي اذکار ۱۸۹
۱- استغفار او توبه ۱۸۹
۲- تسبيح ۱۹۰
۳- الله ﷻ او رسول الله ﷺ ته خوښې کليمې ۱۹۱
۴- الباقيات الصالحات ۱۹۳
۵- د جنت د خزانو نه يوه خزانه ۱۹۳
٦- په نبي ﷺ باندې په کثرت سره درود ويل ۱۹۴
هره شپه د قرآن کريم ختم ۱۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلورم باب ۱۹۷

د قرآن او مسنونه اذکارو په ذریعه علاج ۱۹۷

شرعي رقیة (دم) ۱۹۹

د سحر (جادو) علاج په شرعي طریقه سره ۲۰۵

هغه څه چې د سحر (جادو) نه ځان پرې ساتل کیږي ۲۰۵

که چیرته په چا سحر وشي نو هغه (مریض) دلاندې لاره

اختیار کړي: ۲۰۷

د نظر (سترګو) علاج ۲۱۰

له نظر لګیدو نه وړاندې تدابیر ۲۱۰

د نظر لګیدو نه وروسته دهغې علاج ۲۱۱

د موضوعاتو فهرست ۲۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

الحمد الله نحمده ونستعينه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيّئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضلّ له، ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن سيدنا محمداً عبده ورسوله صلى الله عليه وسلم تسليماً كثيراً.

أمّا بعد:

قدرمنو لوستونكو !

په انساني ټولنه کې د فساد خپرولو او ترويج تر شا د انسان ازلي دښمنان نه ستړي کيدونکي کوششونه کوي. او دا دښمنان الله ﷻ انسان ته ور په ګوته کړي، ترڅو چې انسان پرهغوی برلاسی ترلاسه نه کړي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلاح او تربيت هر کوشش ناکام دی، څکه خو ويل کيږي چې د دښمن پيژندنه د برلاسي لومړی شرط دی.

د انسان دښمنان په لاندې ډول دي :

لومړی د انسان خپل نفس: الله ﷻ فرمايي: "إِنَّ النَّفْسَ لأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّيَ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ". (يوسف:۵۳)

ژباړه: " بې له شکه نفس په بدۍ امر کونکی دی مګر دا چې زما رب پر چا رحم وکړي بې له شکه زما رب ښنونکی او مهربان دی".

دويم دښمن شيطان دی. الله ﷻ فرمايي: "وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ. (البقرة :۱۶۸)

ژباړه: " د شيطان پيروي مه کوئ بې له شکه هغه ستاسې ښکاره دښمن دی"

او نبي ﷺ فرمايي: "إِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنْ الإنسان مَجْرَى الدَّمِ"

(البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: " بې له شکه شيطان د انسان په رګونو کې د وينې په څير ځغلي"

دريم دښمن د انسان لپاره هغه منافقين دي چې په انساني ټولنه کې يې په ظاهره د اسلام جامې په تن وي او د انسانانو په زړونو کې د اسلام مفاهيم شکمن يا هم تحريفوي او کفري غير شرعي مفاهيم ورته ښايسته کوي، معروف ورته منکر او منکر ورته معروف، اصلاح ورته فساد او فساد ورته اصلاح معرفي کوي.

څلورم دښمن کفار دي کوم چې د انسانانو د فساد لپاره شپه او ورځ لګيادي او انساني ټولنې ته د فساد اسباب مهيا کوي.

که د انسان پورتنيو دښمنانو ته ځير شو نو و به ګورو چې دهغو له منځه وړل د انسان لپاره خورا لوی ګواښ دی، لومړي درې دښمنان نفس، شيطان او منافق داسې دښمنان دي چې په سترګو نه ښکاريږي نو د هغو له منځه وړل به څنګه انسان ته ممکن وي او څلورم دښمن چې کفار دي په مادي وسائلو دومره مسلح دي چې په عالم اسباب کې پر هغوی برلاسی ناشونی بريښي، خو له دې سره سره بيا هم الله ﷻ خپلو بندګانو ته پر هغوی د برلاسي حکم کړی، او پدې لړ کې يې د بريا زيری او وعده

(c) ketabton.com: The Digital Library

صرف خپلو نيکو او نژدې دوستانو او وليانو ته ورکړې او الله ﷻ وعده خلافي نه کوي.

الله ﷻ فرمايي: " أَلا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ" (يونس:۶۲)

ژباړه: "آگاه اوسئ چې د الله ﷻ په دوستانو به نه ډار وي او نه به دوی غمګين شي."

اوس سوال دادی چې د الله دوستان او اولياء څوک دي؟ هغوی الله ﷻ مونږ ته داسې را په ګوته کوي: " الَّذِينَ آمَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ. لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَياةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ لاَ تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ " (يونس:۶۳-۶۴)

ژباړه: "(د الله ﷻ اولياء) هغه کسان دي چې ايمان يې راوړی او تقوی يې اختيار کړې. دوی ته د دنيا او آخرت په ژوند کې زيری دی. د الله ﷻ خبرې نه تبديليږي. او دا تر ټولو ستره کاميابي ده."

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوک چې هم دا صفت په څار، کې پیدا کړي نو الله ﷻ بیا ورته د دښمنانو پرخلاف داسې ډاډګیرنه ورکوي"وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لاَ يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ." (آل عمران: ۱۲۰)

ژباړه: "که چیرې تاسې صبر وکړئ او تقوی اختیار کړئ نو د دوی (دښمنانو) زور او قوت به تاسې ته هیڅ زیان ونه رسوي، بې له شکه الله ﷻ د دوی (دښمنانو) په کارونو باندې احاطه کونکی (برلاسی) دی."

اوس پوښتنه دا ده چې انسان د الله ﷻ ولي یا دوست څنګه جوړیږي؟

ددې ځواب الله ﷻ پدې آیت کې فرمایي: " قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ." (آل عمران: ۳۱)

ژباړه : ووایه (ای محمد ﷺ) که چیرې تاسې له الله ﷻ سره محبت کوی نو زما پیروي وکړئ. الله ﷻ به له تاسې سره محبت وکوي او ستاسې ګناهونه به معاف کړي او الله ﷻ بښونکی او مهربان دی"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګویا د الله ﷻ محبت او ولایت ترلاسه کولو لپاره د ایمان او اسلام د ارکانو او واجباتو له اداکولو څخه وروسته د نبي ﷺ اتباع شرط ده، اتباع دیته وایي چې انسان د نبي ﷺ په قدم قدم کیږدي، په شپه او ورځ کې ټول هغه افعال او اقوال په خپل وخت او ځای عملي کړي کوم چې د نبي ﷺ له سیرت نه ثابت شوي وي.

کله چې انسان د نبي ﷺ اتباع په مواظبت او دوام سره شروع کړي نو یو وخت داسې راځي چې دا انسان د الله ﷻ ولایت او دوستۍ ته رسیږي او څوک چې هم دې مقام ته ورسیږي نو الله ﷻ خپل دې ولي او دوست ته بیا لاندې عظیم نعمتونه ورکوي:

لومړی: الله ﷻ په آسمانونو کې ملایکو ته اعلان کوي چې زه له فلان سره محبت کوم تاسې هم ورسره محبت وکړئ.

دویم: په ځمکه کې الله ﷻ ورته مقبولیت ورنصیب کوي بیا د دنیا مخلوقات هم محبت ورسره کوي.

له ابوهریرة ﷺ څخه روایت دی چې نبي ﷺ فرمایي: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ الْعَبْدَ قَالَ لِجِبْرِيلَ قَدْ أَحْبَبْتُ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ. (مسندأحمد، موطأ)

ژباړه : الله ﷻ چې کله له خپل بنده سره محبت وکړي نو جبريل عليه السلام ته وفرمايي چې زه له فلان سره محبت کوم ته هم ورسره محبت وکړه، نو جبريل عليه السلام هم ورسره محبت کوي بيا د آسمانونو د مخلوقاتو په وړاندې اعلان وشي چې الله ﷻ د فلان سره محبت کوي تاسې هم ورسره محبت وکړئ نو د آسمانونو مخلوقات هم ورسره محبت وکوي او بيا (الله ﷻ) ورته په دنيا کې مقبوليت ورنصيب کړي.

دريم : کوم دښمنان چې د الله ﷻ له دې دوست سره دښمني کوي نو الله ﷻ د هغوی پر خلاف د جنګ اعلان کوي او خپل ولي پر هغوی برلاسی کوي.

الله ﷻ په قدسي حديث کې فرمايي : "من عادى لي وليا فقد آذنته بالحرب" (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: "چا چې زما له دوست او ولي سره دښمني وکوله نو بې له شکه ما د هغه پر خلاف د جنګ اعلان وکړ"

څلورم: الله ﷻ د خپل دغه ولي او دوست جوارح ديته نه پرېږدي چې له هغو څخه ګناه او فساد صادر شي، او هميشه ورته د نيکۍ توفيق ورکوي.

پنځم: د الله ﷻ دا ولي (دوست) چې کله هم له الله ﷻ څخه څه وغواړي نو الله ﷻ يې سوال قبلوي او دعايې نه رد کيږي.

الله ﷻ په قدسي حديث کې فرمايي "... وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ.." (البخاري)

ژباړه: "...زما بنده ما ته هميشه د نوافلو په ذريعه را نژدې کيږي تر دې چې زه ورسره محبت وکوم. او کله چې زه ورسره محبت وکوم نو بيا زه د هغه غوږونه جوړيږم په کومو چې هغه اوريدل کوي او زه د هغه سترګې جوړيږم په کومو چې هغه ليدل کوي او دهغه لاس جوړيږم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

كوم چې هغه نيول كوي او زه د هغه پښې جوړيږم په كومو چې هغه تګ كوي. او كه چيرې له ما څخه غوښتنه (سوال) وكړي نو خامخا به يې وركړم. او كه په ما سره له څه نه پناه و غواړي خامخا به له هغه څخه ورته پناه وركړم"

دبنده د غوږونو، سترګو، لاسونو او پښو جوړيدو نه مراد دادی چې دا جوارح به دالله ﷻدرضا تابع ګرځي او نوربه په هغه څه کې استعماليږي چې د الله ﷻ خوښيږي. (فتح الباري، فيض الباري)

قدرمنو لوستونكو!

پورتنيو الهي او نبوي ارشاداتو ته ځير شئ چې الله ﷻ خپلو دوستانو او وليانو ته څنګه د هغوی په ازلي دښمنانو برلاسی وركوي. كفار او منافقين چې د انسان ازلي دښمنان دي د هغوی پر خلاف د جنګ ذمه الله ﷻ پر ځان اخلي. انسان چې ګناهونه په جوارحو ترسره كوي او ديته يې شيطان او نفس اماره بالسوء هڅوي. نو ولايت ته له رسيدو وروسته الله ﷻ د هغه ټول جوارح په خپل قدرت كې اخلي د هغه نفس اماره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالسوء په نفس مطمئنه بدل شي او جوارح يې د شيطان له ولكې نه ووځي او پدې ترتيب په ټولو دښمنانو برلاسی تر لاسه کړي.

په پورتنيو الهي او نبوي ارشاداتو کې د فرد، کورنۍ او ټولنې د اصلاح واضحه او مختصره تګلاره مونږ ته را په ګوته شوه او د اصلاح لپاره دا هغه لار ده دکومې په ذريعه چې نبي ﷺ د جاهليت د زمانې له سخت زړو او بې لارې انسانانو څخه د بشريت خواخوږي او لارښونکي جوړ کړل، او د هدايت او اصلاح لپاره همدا نبوي نسخه د هر زمان او مکان لپاره تر ټولو غوره وسيله ده.

امام مالک رحمه الله فرمايي " د دې امت وروستی نسل به اصلاح نشي مګر په هغه څه چې د دې امت لومړی نسل پرې اصلاح شوی وو"

د دې امت د لومړي نسل تربيت او اصلاح د نبي ﷺ سنتونو په اتباع سره شوې وه او د راتلونکي نسلونو لپاره هم د نبي ﷺ آخري وصيت هم دا دی: عرباض رضي الله عنه فرمايي چې رسول الله ﷺ يوه ورځ د سهار له لمانځه وروسته داسې وعظ وکړو چې له ستر ګو اوښکې تويې شوې او زړونه پرې ولړزېدل نو يو کس عرض وکړو چې ای د الله ﷻ رسوله داسې ښکاري چې دا الوداعي (آخري) وعظ دی. نو مونږ ته څه وصيت کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(رسولﷺ)وفرمايل: "أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللهِ ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ ، وَإِنْ كَانَ عَبْدًا حَبَشِيًّا ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ بَعْدِي فَسَيَرَى اخْتِلاَفًا كَثِيرًا ، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ ، تَمَسَّكُوا بِهَا ، وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الأُمُورِ ، فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٌ." (مسند أحمد)

ژباړه: زه تاسې ته له اللهﷻ نه د ويريدو ، او د (امير) د خبرې په اوريدو او اطاعت کولو وصيت کوم ،اګر که حبشي هم وي، ځکه که ستاسې څخه څوک زما نه وروسته پاتې شول نو ډير اختلاف به وګوري، نو زما په سنتونو او د هدايت شووخلفاؤ راشدينو په سنتونو عمل وکړئ او پر هغې ټينګې منګولې ولګوئ، او (په دين کې له) نوو امورو پيدا کولونه ځان وژغورئ بې له شکه چې (په دين کې) هر نوپيدا امر بدعت دی او هر بدعت ګمراهي ده. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسې په لاس کې دا مختصره کتابچه "عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي " د همدې نبوي وصيت يوه مختصره مجموعه ده چې پدې موخه ترتيب شوې چې ددې په ذريعه مونږ د خپل ځان، کورنۍ او ټولنې اصلاح وکړو. په نوموړې کتابچه کې د نبيﷺ د ورځني ژوند لوی او مهم حرکات او سکنات ،افعال او اقوال را ټول کړای شوي دي، د نبي ﷺد ژوند ټول مبارک حرکات پدې وړه او مختصره کتابچه کې را ټولول نه ممکن دي او نه مطلوب، د پراخه مطالعې لپاره د د سيرت معتبرو کتابونو ته مراجعه وشي.

قدرمنو لوستونکو!

دې خبرې ته هم بايد متوجه وو چې اصلاح او تربيت محض د کتاب په لوستلو او مطالعه نه کيږي بلکه اصلاح او تربيت د مسلسل عمل نوم دی. دتربيت علماء فرمايي چې تربيت د انسان په حرکاتو او عاداتو کې په مسلسل ډول قدم په قدم تغير راوستلو ته وايي. او دا کار په تش لوست نه ترسره کيږي بلکه د لوست نه وروسته تطبيق ته اړتيا لري. دا کتابچه پدې موخه وړه او مختصره ترتيب کړای شوې چې هر کس يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر وخت په سفر او حضر کې له ځان سره وساتلی شي او د ضرورت په وخت کې ورته رجوع وکړي او خپل هر حرکت د خوږ نبيﷺ په طریقه او اتباع برابر کړي، پدې توګه به إن شاءالله لږه موده وروسته د کتابچې ټول محتویات ورته حفظ او د ژوند عملي برخه وګرځي او د الله ﷻ ولایت به پرې حاصل کړي او له هغو ټولو نعمتونو نه به بهره مند شي د کومو وعده چې الله ﷻ له خپلو دوستانو او ولیانو سره کړې.

نوموړې کتابچه که مور او پلار په خپل اولاد، د مکاتبو او مدارسو استاذان په خپلو شاګردانو او د مجاهدینو امیران یې په خپلو مجاهدینو توزیع کړي او پر هغوی یې د عملي کولو اهتمام وکړي، نو إن شاءالله ډیر زر به د نبي کریمﷺ د دې مبارکو سنتونو عملي نمونې او برکات په خپل چاپیریال کې عملا وګوري.

کوشش شوی چې پدې کتابچه کې د سنتونو ترتیب له سهارنه تر بیګاه او له بیګاه نه تر سهاره د وخت په تسلسل سره ترتیب شي، خو د بعضو سنتونو او اذکارو په ورځني ژوند کې د بیا بیا تکرار له کبله هغې ته لومړی ځانګړي بابونه ترتیب کړای شوي ترڅو رجوع ورته آسانه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د الله ﷻ څخه غواړو چې دا مختصر عمل په خپل دربار کې قبول وګرځوي او د هغه قدرمنو مؤلفینو لپاره يې صدقه جاریه وګرځوي د چا له کتابونو څخه چې ددې کتابچې په جمع، ترتیب او ترجمه کې استفاده شوې او الله ﷻ دې يې د هغه چا لپاره هم صدقه جاریه و ګرځوي څوک چې ددې کتاب په ترتیب، خپرولو کې برخه اخلي .آمین یارب العالمین.

یادونه :پدې کتاب کې د احادیثو او فقهي مسایلو د توثیق لپاره د کتاب په نوم ذکر کولو سره بسنه شوې او د کتاب ټوک (جزء) او پاڼه نه ده ذکر شوې ځکه چې هر کتاب مختلف چاپونه لري او دهر چاپ پاڼې له بل چاپ سره توپیر لري مطلوبې حوالې ته د رسیدلو په خاطر د «مكتبة الشاملة» ته رجوع وشي.

اللهم صل وسلم على سيدنا وحبيبنا محمد وآله وصحبه أجمعين ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی باب

له فرض لمانځه نه وروسته اذکار

الله عزوجل فرمايي : ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ﴾ (ق: ۴۰)

ژباړه: «د شپې په يوه برخه کې، او له لمانځه وروسته هغه (الله ﷻ) په پاکۍ سره ياد کړه».

د پيغمبر ﷺ له سنتونوڅخه يو هم دا دی چې مسلمان د هر فرض لمانځه څخه وروسته دالاندې اذکار (دعاګانې) ووايي:

① اَللّٰهُ أَكْبَرُ (يو ځل).

ژباړه: الله ﷻ ډير لوی دی. (البخاري)

② أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ (درې ځلې).

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له الله ﷻ نه بښنه غواړم. (مسلم)

③ اَللّٰهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالاٰكْرَامِ. (مسلم)

ژباړه: الهي! ته له ټولو عيبونو څخه پاک يې، او سلامتيا ستا له جانبه ده، بابرکته ذات يې، اى د لويي او عزت ورکولو څښتنه.

④ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اَللّٰهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ. (البخاري، مسلم)

ژباړه: الله ﷻ نه پرته (سوا) بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه يو دى، شريک نه لري، هغه لره (د کائناتو) ټولواکي او پوره غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دى. الهي! ته چې (چاته) څه ورکړې، د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(څوک) بندوونکی نشته، او ته چې (له ځانه) څه بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او ګټه نه کوي مالدار لره د هغه مال، ستا د عذاب (په لرې کولو کې).

⑤ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ. (مسلم)

ژباړه: له الله ﷻ نه پرته (سوا) بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه یو دی، شریک نه لري، هغه لره (د کائناتو) ټولواکي او پوره غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی، هیڅ طاقت او قدرت نشته (د ګناه نه د ځان ساتلو او د نیکیو د کولو) مګر د الله ﷻ په مرسته سره، بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، او بې له هغه نه د بل چا عبادت نه کوو، نعمت او احسان د ده له جانبه دی، ټوله غوره ستاینه هغه لره ده، بې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، پداسې حال کې چې عبادت او بندګي مو خاص هغه لره ده، که څه هم کفارو ته خوښه نه وي.

⑥ سُبْحَانَ اللّٰهِ (۳۳ ځله)

ژباړه: پاک دی الله ﷻ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ (۳۳ ځله)

ژباړه: ټوله ستاینه الله ﷻ لره ده.

اَللّٰهُ أَكْبَرُ (۳۳ ځله)

ژباړه: الله ﷻ ډیر لوی ذات دی.

دا ټول ۹۹ ځله کیږي او سلم ځل پدې لاندې دعا سره پوره کړئ:

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه يو دی، شريک نه لري، هغه لره (د کائناتو) ټولواکي او پوره غوره ستاينه ده، او همدی پر هر څه قادر دی.

فضيلت: له ابو هريره ﷺ څخه روايت دی: هر څوک چې د لمانځه وروسته (۳۳) ځلې سبحان الله (۳۳) ځلې الحمدلله (۳۳) ځلې الله اکبر، ووايي ګناهونه يې بخښل کيږي اګر که د سمندر د ځګ په اندازه (زيات) هم وي. (مسلم)

⑦ اَللّٰهُمَّ أَعِنَّا عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.

ژباړه: الهي! ما سره ستا په ذکر او شکر، او په ښه توګه ستا د عبادت کولو کې مرسته وکړه. (ابو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

⑧ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ. (البخاري)

ژباړه: الهي! زه په تاسره له بې زړه توبه پناه غواړم، او په تا سره له دې نه پناه غواړم چې تیر عمر ته ورسول شم، او په تا سره د دنیا له فتنې څخه پناه غواړم، او په تاسره د قبر له عذاب څخه پناه غواړم.

⑨ رَبِّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ. (مسلم)

ژباړه: ای زما پالونکیه! ما له خپل عذاب څخه په هغه ورځ وژغوره په کومه ورځ چې ته خپل بندګان بیا را ژوندي کوې.

⑩ **آیت الکرسي:** (له هرلمانځه نه وروسته يوځل).

(عمل اليوم والليلة)

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

ژباړه: «الله ﷻ (هغه بر حق معبود دی چې) بې له هغه نه بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه همیشه ژوندی دی، (د کائناتو) تدبیرونکی دی، نه پر هغه پر کالي راځي او نه خوب، څه چې په آسمانونو او ځمکه کې دي ټول هغه لره دي، نشته څوک چې د ده په وړاندې بې د ده له اجازې نه (د چا لپاره) شفاعت وکړي، پوهیږي په هغه څه چې له هغوی نه وړاندې دي، او په هغه څه چې له هغوی نه وروسته دي، او (هغوی) د ده له علم نه په هیڅ شي احاطه نشي کولای، مګر کوم شی چې الله ﷻ وغواړي، کرسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې پر آسمانونو او ځمکې احاطه کړې ده، او د (آسمانونو او ځمکې) ساتل هغه نه ستړی کوي، او هغه لوړ او لوی دی».

فضيلت: له ابو امامه الباهلي ﷺ څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «څوک چې دا (آيت کرسي) له هر لمانځه نه وروسته ووايي جنت ته د ده د داخليدو مانع فقط ژوند دی (که وفات شي نو جنت ته به داخل شي)». (النسائي)

⑪ آخريني درې سورتونه تلاوت کول (له هرلمانځه نه وروسته يو ځل اودسهاراوماښام نه وروسته۳ځلې) (ترمذي، ابوداود)

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: «ووایه (ای محمده ﷺ!): دا چې الله ایکي یو دی، الله بې نیازه دی، نه یې څوک زیږولي، او نه له چانه زیږیدلی، او هیڅوک هغه لره سیال نشته».

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۞ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۞ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

ژباړه: «ووایه (ای محمده ﷺ!): پناه غواړم په پالونکي د سهارسره، د هغه څه له شر نه چې ده پیدا کړي دي، او د تیارې شپې له شر نه چې کله تکه توره شي، او د پوکي کونکیو (جادوګرو) ښځو له شر نه چې پوکل کوي په غوټو کې او د حسد کونکي له شر نه چې کله حسد وکړي.

۞ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ إِلَهِ النَّاسِ ۞ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْخَنَّاسِ ﴿۴﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿۵﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾

ژباړه: «ووایه (ای محمده ﷺ!): پناه غواړم د خلکو په پالونکي سره، د خلکو په ټولواک سره د خلکو په معبود سره، د وسوسه اچونکي، پټیدونکي (شیطان) له شر څخه، کوم چې د خلکو په سینو کې وسوسې اچوي، له پیریانو څخه وي، او که له انسانانو څخه».

⑫ دعا کول: د ابو امامه ﷺ څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ څخه پوښتنه وشوه، کومه دعا ښه قبلیدونکې ده؟ ویې فرمایل: «د شپې په آخري برخه کې دعا کول، او له فرض لمانځه څخه وروسته». (الترمذي)

شیخ الحدیث وفقیه المحقق مولانا محمد انورشاه الکشمیري الحنفي رحمه الله فرمایي" واعلم أن السُّنة الأكثرية بعد الصلوات .... وكان في الأذكار والأدعية كلٌّ أميرَ نفسه، ولم تَثْبُت شاكلة الجماعة فيها، كما هو المعروف الآن. (فيض الباري شرح البخاري باب مُكثِ الإمَام فِي مُصَلاهُ بَعدَ السّلام)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : پدې پوه شه چې له (فرض) لمنځونو څخه وروسته به (د نبي علیه السلام په زمانه کې) عموما سنت طریقه دا وه چې ....او د اذکارو او دعاؤ په ویلو کې به هرکس د خپل ځانړامیر وو او په جماعت سره د هغې کول له سنتو څخه ندي ثابت لکه څنګه چې اوس رائج دي".

د سهار او ماښام له لمانځه وروسته ځانګړي اذکار

یادونه: د سهار او ماښام له لمانځه څخه وروسته د د تیرو اذکارو سره لاندې اذکار هم ولوستل شي:

❁ اللَّهُمَّ أَجِرْنِيْ مِنَ النَّارِ (اوه ځلې)

ژباړه: الهي! ما د دوزخ له اور څخه وساتې.

فضیلت: مسلم بن حارث التمیميﷺ څخه روایت دی چې رسول اللهﷺ هغه ته و فرمایل: کله چې د ماښام له لمانځه څخه فارغ شوې، اوه ځله دا دعا (اللهم أجرني...) ووایه، که دا دې وویله او پدې شپه کې وفات شوې، د دوزخ له اور څخه به خلاصون ومومې، او همدا راز که دغه دعا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار له لمانځه وروسته اوه ځله ووايې او په هماغه ورځ کې وفات شي نو د دوزخ له اور څخه به نجات حاصلوي. (ابو داود، احمد)

﴿ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيكَ لَهٗ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (لس ځلې)

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه يو دی، شريک نه لري، هغه لره (د کايناتو) ټولواکي او پوره غوره ستاينه ده، هغه ژوند ورکوي، او مرګ راولي، او هغه پر هر څه قادر دی.

فضيلت: له ابو ايوب ؓ څخه روايت دی: چې رسول الله ﷺ و فرمايل: «څوک چې د سهار په وخت (له لمانځه وروسته) لس ځله دا ذکر (لا اله الا الله وحده لا شريک له....) ووايي، د هغه په عوض ورته لس نيکۍ ورکول کيږي، او لس ګناهونه يې بخښل کيږي، او لس درجې يې لوړيږي، او د څلورو غلامانو د آزادولو ثواب يې په نصيب کيږي، او دی تر ماښام پورې د شړل شوي شيطان څخه ساتل کيږي، او همدا راز که

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د ماښام له لمانځه نه وروسته دا کلمات ووايي تر سهاره پورې همدا فضيلت ورته حاصليږي». (احمد)

۞ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا. (ابن ماجه، احمد)

ژباړه: الهي! زه له تا نه د ګټور علم، او پاک رزق، او قبول شوي عمل سوال کوم.(د سهار لمانځه نه وروسته يوځل).

يادونه: که د هر لمانځه نه وروسته پورتني اذکار ادا کړای شي نوتقريبا له ۵۵ پنځه پنځوسو څخه زيات سنتونه کيږي او ددې سنتونو اداکول لاندې فايدې لري :

➢ د انسان لپاره په شپه او ورځ کې ۵۰۰ پنځه سوه صدقې ليکل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ﷺ فرمايي: «هره تسبيح صدقه ده،او هر تکبير صدقه ده، او هر تحميد صدقه ده، او هر تهليل صدقه ده». (مسلم).

➢ په شپه او ورځ کې انسان ته په جنت کې ۵۰۰ پنځه سوه ونې لګول کيږي.

رسول الله ﷺ يوه ورځ ابو هريره ﷺ وليدو چې ونه کښېنوي، نو نبي کريم ﷺ وفرمايل: «اې ابوهريره ﷺ آيا زه تاته داسې کښېنول ونه ښايم چې له دې نه بهتره دي»، ابوهريره ﷺ و فرمايل: ولې نه يارسول الله ﷺ ،نبي کريم ﷺ و فرمايل: ووايه سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ، په دې هر ذکر تاته په جنت کې يوه ونه کښېنول کيږي. (ابن ماجه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د هر لمانځه نه وروسته آیت الکرسي ویلو سره د انسان او جنت تر منځ صرف مرګ مانع ګرځي.

- څوک چې دا اذکار له هر لمانځه څخه وروسته وایي د هغه ګناهونه که دسمندر د ځګ برابر هم وي ورته بښل کیږي. (مسلم)

⑬ د فرض لمانځه نه وروسته اذکار او دعاګانې د لمانځه پر ځای ویل.

⑭ د مسنون اذکارو شمیر د ښي لاس پر ګوتو کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم باب

دسهار او ماښام اذکار

الله ﷻ فرمايي : ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ﴾ (ق:۳۹)

ژباړه «او په پاکی سره یاد کړه په ثنا ویلو خپل رب لره، مخکې د لمر ختلو او مخکې له لمر پرېوتو څخه».

الله ﷻ فرمايي : ﴿وَاذْكُر رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ (الأعراف: ۲۰۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: «خپل رب له ځان سره په عاجزۍ او په پټه، اوپرته له دې چې آواز دې جګ شي، د سهار او ماښام پر وخت ياد كړه، او له غافلو (بندګانو) مه كيږه».

له انس بن مالك ﷺ څخه روايت دى. چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «د هغه ډلې سره زما كښيناستل چې د سهار له لمانځه څخه تر لمر ختلو پورې د الله ﷻ ذكر كوي بهتر دى له دې چې د اسماعيل ﷺ له اولادې څخه څلور غلامان آزاد كړم». (أبو داود)

يادونه : د سهار اذكارو لپاره مستحب او افضل وخت د سهار له لمانځه وروسته تر لمرختة دى خو له هغې وروسته يې ويل هم جائز دي او د ماښام اذكارو لپاره د مازديګرله لمانځه وروسته تر لمر لويدو پورې دى خو له هغې وروسته يې ويل هم جائز دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اذکار

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

① **آیت الکرسي**.(لومړي باب کې سره له ژباړې ذکر شوې).

فضیلت: د رسول اللهﷺ څخه روایت دی: «څوک چې د سهار وخت کې آیت کرسي ووایي، تر ماښام پورې به د جنیاتو (پیریانو) څخه محفوظ پاتې شي، او څوک یې چې ماښام ووایي نو تر سبا پورې به د پیریانو څخه په امن وي». (حاکم)

② **آخریني درې سورتونه**(درې ځلې) (لومړي باب کې سره له ژباړې ذکر شوي).

فضیلت: رسول اللهﷺ فرمایي: «څوک چې دا سورتونه د سهار او ماښام په وخت (درې، درې ځلې) ووایي نو دا ورته له هرڅه نه کافي او بس دي». (ابو داود، ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه: په لاندې اذکارو کې دسهار په وخت هغه الفاظ ويل کيږي چې لاندې خط ترې کش دی او د ماښام په وخت هغه چې د قوسونو په منځ کښې دي.

③ أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ [أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ] وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِيْ هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ [خَيْرَ مَا فِيْ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا] وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيْ هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ [شَرِّ مَا فِيْ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا] رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِيْ النَّارِ، وَعَذَابٍ فِيْ الْقَبْرِ. (يو ځل). (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: صبا مو کړ او صبا کړ کائناتو [ماښام مو کړ، او ماښام کړ کائناتو] پداسې حال کې چې پادشاهي ټوله الله ﷻ لره ده نشته لائق د عبادت مګر همدی چې يو دی او هيڅ شريک نه لري. هغه لره پادشاهي ده. او هغه لره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی. ای زما پرورد ګاره! پدې ورځ کې [پدې شپه کې] چې څه خير دی، او له دې وروسته چې څه خير دی، زه له تا نه د هغه سوال کوم. او پدې ورځ کې [او پدې شپه کې] چې څه شر دی. او له هغه نه وروسته چې څه شر دی. له هغه څخه په تا سره پناه غواړم. ای زما پروردګاره! په تا سره له تنبلۍ. او د اوږده عمر د بدوالي نه پناه غواړم. ای زما پروردګاره! په تا سره د دوزخ او قبر له عذاب نه پناه غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

④ اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا [أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا]، وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ [وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ] (يو ځل). (ابو داود، ترمذي)

ژباړه: الهي! (ستا په حکم سره) مونږ سهار [ماښام] **کړو. او (ستا په حکم سره) مونږ** [ماښام] **سهار کړو. او ستا (په حکم سره) ژوند کوو، او ستا (په حکم سره) مرو. او تاله بيا درتګ (ژوندي کيدل) دي.**

⑤ اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّيْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِيْ وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنَ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوْءُ بِذَنْبِيْ، فَاغْفِرْلِيْ فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ. (يو ځل).

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! ته زما پروردګار يې، بې له تا نه بل د عبادت وړ معبود نشته. تا زه پيدا کړی يم. او زه دې بنده يم. او زه د خپل توان سره ستا پر عهد او وعده ولاړ يم. زه پناه غواړم په تا سره د خپلو کړو له شر نه. زه ستا په هغه نعمت اقرار کوم چې ما ته د راکړی. او په خپله ګناه اقرار کوم، نو ما ته ببښنه وکړې، چې بې له تا نه څوک ګناه نشي بخښلای.

فضيلت: د شداد بن اوس ﷺ څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: «سيدالاستغفار دا دعا ده (اَللّٰهُمَّ أَنتَ رَبِّي...) څوک چې دا دعا د ورځې په يقين سره ووايي. او په همدې ورځ کې وفات شي د جنتيانو څخه دی. همدا راز څوک چې دا په شپه کې په يقين سره ووايي، او د سهار څخه مخکې وفات شي جنت ته به ځي». (بخاري)

٦ اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَصْبَحْتُ [أَمْسَيْتُ] أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلاَئِكَتَكَ، وَجَمِيْعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللّٰهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَاإِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ. (څلور ځلې) (ابو داود)

ژباړه: الهي! ما سهار کړو [ماښام کړو] او داسې حال کې چې زه تا پدې شاهد کنم. او شاهد کنم پدې ستا دعرش پورته کونکې. او ستا فرښتې. او ستا ټول مخلوقات. چې بیشکه ته الله ﷻ يې. بې له تا نه بل د عبادت وړ معبود نشته. يو يې. شريک نه لرې. او په رښتيا سره محمد ﷺ ستا بنده او ستا پيغمبر دی.

فضيلت: له انس رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: «څوک چې دا ذکر (اللهم إني أصبحت...) څلور ځلې په سهار او ماښام کې ووايي. الله پاک يې له دوزخ څخه ساتي».

۶ اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ [أَمْسَى] بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ. (يو ځل)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! کوم نعمت چې ماته، او ستا بل کوم مخلوق ته د سهار [د ماښام] په وخت رسيدلی، نو هغه يواځې ستا له طرفه دی. تا لره شريک نشته. نو تا لره ستاينه او شکر دی.

فضيلت: عبد الله بن غنام البياض رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: «څوک چې دا ذکر(اَللّٰهُمَّ مَا أَصْبَحَ...) سبا ووايي نو د هغې ورځې شکر يې پر ځای کړ. او څوک يې چې ماښام ووايي. د همغې شپې شکر يې اداء کړ». (ابو داود، ابن حبان)

⑧ اللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَدَنِيْ، اَللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ سَمْعِيْ، اللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَصَرِيْ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ. (درې ځلې) (ابوداود)

ژباړه: الهي! ما ته په بدن کې روغتيا راکړې. الهي! ما ته په غوږونو کې روغتيا راکړې. الهي! ما ته په سترګو کې روغتيا راکړې. بې له تا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل د عبادت وړ معبود نشته. الهي! زه پناه غواړم په تا سره له کفر او فقر نه. الهي ! زه پناه غواړم په تا سره د قبر له عذاب نه. بې له تا نه بل د عبادت وړ معبود نشته.

⑨ ﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ (التوبة: ۱۲۹) (اووه ځلې)

ژباړه: بس دی ما ته هغه الله ﷻ چې بې له هغه بل د عبادت وړ معبود نشته. پر هغه مې توکل کړی. او همدی د لوی عرش څښتن دی.

فضیلت: هر څوک چې دا کلمات (حَسْبِيَ اللَّهُ...) اوه ځلې ووايي، الله پاک ورته د دنیا او آخرت له پریشانیو نجات ورکوي. (ابو داود)

⑩ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي. (ابو داود، ابن ماجه)

ژباړه: الهي! زه له تا نه په دنيا او آخرت کې د معافۍ او سلامتۍ سوال کوم. الهي! زه له تا نه په خپل دين او دنيا کې او په خپل اهل او مال کې د معافۍ او سلامتۍ سوال کوم. الهي! زما عيبونه پټ کړې. او ويره را نه لرې کړې. الهي! ما د مخې نه. او د شا نه. او د ښي خوا نه. او د چپې خوا نه. او د پورته خوا نه محفوظ کړې. او زه ستا په لويي سره له دې نه پناه غواړم چې د لاندې خوا نه ناڅاپه هلاک شم.

⑪ اللّٰهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلٰى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجُرَّهُ إِلٰى مُسْلِمٍ.

(ترمذي، ابو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! ای په پټو اوښکاره عالمه! ای د آسمانونو او ځمکې پیدا کونکیه! ای د هرشي پالونکیه او واکمنه! زه شاهدي ورکوم چې بې لهٔ تانه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، زه په تاسره د خپل نفس له شرنه، او د شیطان له شرنه او شرک نه پناه غواړم. او له دې نه پناه غواړم چې زه بدي وکړم، اویا (بل) مسلمان ته بدي ورسوم.

⑫ بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِی لاَ یَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَیْءٌ فِی الْأَرْضِ وَلاَ فِی السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ. (درې ځلې)

ژباړه: د هغه الله ﷻ په نوم. چې له نامه سره یې هیڅ شی په ځمکه او آسمان کې ضرر نه رسوي. او هغه ښه اوریدونکی. ښه پوه دی.

فضیلت: له عثمان بن عفان رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایلي: «هر بنده چې دا دعا (بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ.....) د سبا او ماښام پر وخت درې ځلې ووایي. هیڅ شی ورته ضرر نه شي رسولی».

(ترمذي، ابو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳) رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا وَّرَسُولًا (درې ځلې).

ژباړه: زه د الله ﷻ په ښښتن توب (کار سازی) او د اسلام په دين. او د محمد ﷺ په نبوت (اوپيغمبری) راضي شوم.

فضيلت: څوک چې دا ذکر د سهار. او ماښام په وخت درې ځلې ووايي نو په الله حق دی چې هغه به د قيامت په ورځ خوشحالوي.

(ابو داود، ترمذي)

(۱۴) يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلا تَكِلْنِي إِلٰى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ. (حاکم)

ژباړه: ای د کامل ژوند ښښتنه! ای د کايناتو تدبيرونکيه! ستا رحمت سره فرياد کوم او مدد غواړم. زما ټول کارونه برابر کړې، او زما نفس (او خواهشاتو) ته مې د سترګې د رپ په اندازه هم مه سپارې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضیلت: رسول الله ﷺ خپلې لور فاطمې رضي الله عنها ته فرمایلي وو چې دا دعا له ما څخه زده کړه سهار او ماښام یې وایه.

(۱۵) أَصْبَحْنا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّٰهِ [أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الملْكُ لِلّٰهِ] رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هٰذَا الْيَوْمِ فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، [هٰذِهِ اللَّيْلَةِ فَتْحَهَا، وَنَصْرَهَا، وَنُورَهَا، وَبَرَكَتَهَا، وَهُدَاهَا]، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ [مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا] (ابو داود)

ژباړه: مونږ سهار کړو [مونږ ماښام کړ] **او کائناتو هم الله لره سهار کړ** [ماښام کړ]. **چې پروردګار د مخلوقاتو دی. الهي! زه در نه د دې ورځې** [د دې شپې] **د خیر، کامیابي، نصرت، رڼایي، برکت او هدایت سوال کوم. او په تا سره د هغې له شر نه، او د هغې نه وروسته شر نه پناه غواړم.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

⑯ أَصْبَحْنَا [أَمْسَيْنَا] عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلامِ وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلاَصِ، وَعَلَى دِيْنِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيْمَ حَنِيْفاً مُّسْلِماً وَّمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ (یو ځل).

(أحمد)

ژباړه: مونږ سهار کړو [مونږ ماښام کړو] **په فطرت د اسلام. او په کلمه د اخلاص، او په دین د محمد ﷺ او په طریقه زمونږ د پلار ابراهیم علیه السلام چې حق ته مایل وو. او له مشرکانو څخه نه وو.**

⑰ سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ (سل ځلې).

ژباړه: پاک دی الله جل جلاله، او هغه لره غوره ستاینه ده.

فضیلت: څوک چې د سهار او ماښام په وخت (دا ذکر) سل ځلې ووایي. هیڅوک به د قیامت په ورځ لده غوره عمل ونه لري، مگر هغه څوک چې د ده په اندازه او یا له هغه نه زیات یې دا ذکر ویلی وي. او د هغه ټول گناهونه به وبښل شي اگر که د سمندر د ځک په اندازه (زیات) هم وي.

(موطا، مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (د سهار په وخت سل ځلې).

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته. يو دی، شريک نه لري. ده لره پادشاهي ده، او ده لره پوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی.

فضیلت: څوک چې دا ذکر په ورځ کې سل ځلې ووايي، نو د لسو مريانو د آزادولو په اندازه (اجر) به ورکړل شي. او هغه لره به سل نيکۍ وليکل شي. او سل ګناهونه به ورته وبښل شي، او په هماغه ورځ به تر ماښام پورې له شيطان نه په امان وي. او هېڅوک به لده نه غوره عمل ونه لري. مګر هغه څوک چې د ده په شان يې عمل کړی وي. (بخاري، مسلم)

۱۹ سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ (درې ځلې د سهار په وخت). (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک دی الله جل جلاله، او هغه لره غوره ستاينه ده، د ده د مخلوقاتو د شمير په اندازه، او د ده د رضا (په اندازه)، او د ده د عرش د وزن په(اندازه). او د ده د کلماتو د سياهي (په اندازه).

۲۰ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا. (د سهار په وخت يوځل) (ابن ماجه)

ژباړه: الهي! زه له تا نه د ګټور علم، او پاک رزق، او قبول شوي عمل سوال کوم.

۲۱ أَسْتَغْفِرُ اللهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. (په ورځ کې سل ځلې) (بخاري، مسلم)

ژباړه: له الله جل جلاله نه بښنه غواړم، او هغه ته توبه وباسم.

۲۲ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.

(دماښام په وخت درې ځلې)

ژباړه: د الله جل جلاله په بشپړ کلام سره د هغه د مخلوقاتو له شر نه پناه غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضيلت: څوک چې دا ذکر د ماښام په وخت درې ځلې ووايي. په هغه شپه کې به (د زهرناک خزنده) زهر ورته څه ضرر ونه رسوي. 4

(ترمذي، ابن ماجه، احمد)

㉓ په رسول الله ﷺ باندې درود.

يادونه: د درود مختلف الفاظ له رسول الله ﷺ څخه ثابت شوي دي. خو تر ټولو غوره ابراهيمي درود دی.

ابراهيمي درود: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

(لس ځلې). (مجمع الزوائد)

ژباړه: الهي! پر محمد ﷺ او د محمد ﷺ پر اهل وعيال درود وليږه. لکه څنګه چې دې پر ابراهيم ﷺ او د ابراهيم ﷺ پر اهل وعيال درود

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیږلی دی، په رښتیا سره ته ستایلی شوی یې. د لویې خاوند یې. الهي! برکت نازل کړه پر محمدﷺ او د محمدﷺ پر اهل وعیال باندې، لکه څنګه چې دې برکت نازل کړی دی پر ابراهیم، او د ابراهیم پر اهل وعیال باندې. په رښتیا سره ته ستایل شوی، د لویې خاوند یې.

فضیلت: ابودرداء وایي: چې رسول اللهﷺ وفرمایل: هغه څوک چې د سهار او ماښام پر وخت لس ځله پر ما درود واستوي. د قیامت په ورځ یې زما شفاعت په نصیب کیږي. (الطبراني)

❁ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ. (لس ځلې)

ژباړه: الهي! پر محمدﷺ او د محمدﷺ پر اهل وعیال درود ولیږه. (نسائي)

❁ اللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ. (لس ځلې).

ژباړه: الهي! زمونږ پر پیغمبر محمدﷺ درود او سلام ولیږه.

(مجمع الزوائد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴ دشرک نه د ځان ساتلو دعا.

﴿ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ. (احمد)

ژباړه: الهي! زه پناه غواړم په تاسره له دې چې شريک ونيسم له تا سره پداسې حال کې چې زه پوهيږم. او بښنه غواړم په کومو چې نه پوهيږم.

۲۵ اللَّهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ. (يوځل)

ژباړه: الهي! زه پناه غواړم په تا سره له غم او پريشانۍ نه، او پناه غواړم په تا سره له کمزورتيا (سستۍ) او لټۍ نه، او پناه غواړم په تا سره له بخيلۍ او بې زړه توب نه، او پناه غواړم په تا سره له قرض زياتيدو او د سړو له غلبې موندلو نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضیلت: ابو سعید خدري ﷺ فرمايي: چې یوه ورځ رسول اللهﷺ مسجد ته ننوت، د انصارو ځخه يې يو سړی ولید چې ابو امامه نومیده، ورته يې وويل: «ای ابو امامه! د لمانځه له وخت نه پرته دې ولې په جومات کې وينم ؟» ابو امامه‌ﷺ وويل: يا رسول الله ﷺ! خفگان، غمونو، او قرض مجبور کړی یم. رسول اللهﷺ وفرمایل: «آيا داسې کلمات درته ونه ښايم چې کله هغه ووايې، الله پاک به دې خفگان لرې کړي، او قرضونه به دې خلاص کړي؟» ابو امامه‌ﷺ وويل: ولې نه، يا رسول اللهﷺ! رسول اللهﷺ وفرمایل: «د سبا او ماښام پر وخت (اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ...) ووايه». ابو امامه‌ﷺ وايي: همداسې مې وکړل. الله‌ﷻ مې خفگان او غم لرې کړ او قرض مې هم خلاص شو. (ابو داود)

(۲۶) سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ.

(سل ځلې). (ترمذي)

ژباړه: پاک دی الله‌ﷻ، پوره ستاینه الله‌ﷻ لره ده. نشته لایق د عبادت مګر یواځې یو الله‌ﷻ دی. او الله‌ﷻ ډیر لوی (ذات) دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضیلت: عمرو بن شعیب له خپل پلار څخه. او هغه بیا د خپل پلار رضي الله عنه څخه روایت کوي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: «څوک چې د سهار او ماښام پر وخت سل ځلې د الله تسبیح (سُبْحَانَ اللَّهِ) ووايي، داسې ده لکه چې سل ځلې یې حج کړی وي. او څوک چې سبا او ماښام سل ځلې (الحَمْدُ لِلَّهِ) ووايي، داسې ده لکه چې سل آسونه یې د الله جل جلاله په لاره کې تیار کړي وي. او یا یې داسې وفرمایل: سل ځلې د الله جل جلاله په لاره کې وجنګیږي. او څوک چې په سبا او ماښام کې سل ځلې تهلیل (لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ) ووايي، داسې ده لکه چې سل غلامان یې د اسماعیل علیه السلام له اولادې څخه آزاد کړي وي. او څوک چې په سبا او ماښام کې سل ځله تکبیر (اللَّهُ أَكبَرُ) ووايي. پدې ورځ به د عمل له لحاظه له ده څخه څوک زیات نه وي، مګر هغه څوک چې د ده په شان او یا یې له ده څخه زیات (دا ذکر) ویلی وي». (الترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم باب

د ورځني ژوند مهم اذكاراو سنتونه

ام المؤمنين عايشه رضي الله عنها فرمايي: رسول اللهﷺ په خپل ټولو وختونو کې د اللهﷻ ذکر کاوه. (مسلم)

د خوب نه وړاندې سنتونه

۱- په وخت ویده کیدل

څوک چې غواړي خپل ژوند د رسول اللهﷺ په سنتو برابر کړي، کوښښ دې و کړي چې ناوخته ویده نشي، ترڅو د تهجد له ثواب، او د سهار له برکاتو بې برخې نشي. ځکه چې رسول اللهﷺ فرمايي: «اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لِأُمَّتِيْ فِيْ بُكُوْرِهَا». (أبو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای الله ﷻ! زما دامت په سباړي (سهار دوخته) کې برکت کیږده.

۲- د اودس په حالت کې ویده کیدل

له ابن عمر څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایي: څوک چې د اوداسه په حالت کې ویده شي نو یوه ملائکه هم ورسره شپه تیره وي او هر کله چې را پاڅیږي نو هغه ملائکه دعا کوي چې ای الله د خپل دې بنده مغفرت د وکوه ځکه چې دی په اوداسه ویده شوی وو.

(مجمع الزوائد)

۳- د ویده کیدلو نه وړاندې خپله بستره څنډل

رسول الله ﷺ فرمایي: «ستاسې نه چې څوک خپلې بسترې ته لاړ شي نو هغه دې درې ځله وڅنډي ځکه هغه نه پوهیږي چې د ده له تږ نه وروسته هغې ته څه راغلي». (متفق علیه)

۴- په ښي اړخ ویده کیدل

رسول الله ﷺ فرمایي: «کله چې د خوب اراده وکړې نو اودس وکړه او بیا په ښي اړخ ویده شه». (بخاري، مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ښي لاس تر ښي مخ (رخسار) لاندې کول

حديث شريف دی چې: کله به رسول الله ﷺ ويده کيدو نو ښي لاس به يې تر ښي رخسار لاندې کولو. (ابو داود)

۶- د ويده کيدونه وړاندې لاندې اذکار ويل

❁ **آيت الکرسي** (په لومړي باب کې ذکر شوې).

فضيلت: رسول الله ﷺ فرمايي: «څوک چې بسترې ته (د خوب لپاره) ورشي او دا (آيت الکرسي) ووايي. د الله جل جلاله له طرفه ساتندوی (محافظ) ورته مقرر شي. او تر سهاره شيطان ورته نږدې کيدای نشي». (البخاري)

❁ **د سورة البقرة دوه آخري آيتونه:**

﴿ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِۦ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَـٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِۦ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْمَصِيرُ ۞ لاَ يُكَلِّفُ اللّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾ (البقرة: ۲۸۵–۲۸۶)

ژباړه: «پیغمبر ﷺ په هغه څه چې ده ته له خپل پروردګار څخه را نازل شوي دي یقین او باور لري، او مؤمنان هم (په هغه یقین لري). او ټولو ایمان راوړ په الله ﷻ، او د هغه په ملایکو. او د هغه په کتابونو. او د هغه په پیغمبرانو. (پداسې حال کې چې ټول وایي) د الله ﷻ د پیغمبرانو د هیڅ یو په مینځ کې فرق نه کوو. او (همدارنګه پیغمبر او مؤمنان) وایي: مونږ (د الله ﷻ حکم) واوریده. او (د هغه) اطاعت مو وکړ. ای پروردګاره! ستا نه ښښنه غواړو. او تا ته (د ټولو مخلوقاتو) بیا درتګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی. الله ﷻ هیڅوک د قدرت او طاقت نه زیات نه مکلف کوي. کوم (نیک) کار چې یې کړی د هغه (ثواب) همده لره ده. او کوم (بد) کار چې یې کړی د هغه (عذاب) پر همده باندې دی. ای زمونږ پروردګاره! مونږه (په ګناه) مه نیسه کله چې (ستا حکم) هیر کړو. او یا په خطا سره (ګناه وکړو)، ای پروردګاره! او مه ایږده پر مونږ باندې دروند بار، لکه څنګه چې دې زمونږ نه مخکې کسانو باندې ایښې وو. ای پروردګاره! او مه ایږده پر مونږ باندې هغه بار چې مونږ یې هیڅ طاقت نه لرو. او زمونږ د (ګناهونو) نه تیر شه. او مونږ ته بښنه وکړه. او پر مونږ رحم وکړه. ته زمونږ مددګار یې. نو ته مونږ پر کافر قوم بریالي کړې».

فضیلت: له عبد الله بن مسعود ﷺ څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایلي: «هرچا چې د شپې د سورة بقرې دوه وروستي آیتونه ولوستل نو (اجر. ثواب له لحاظه او آفتونو څخه د خلاصون لپاره) ورته کافي ده». (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة الملک ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ...﴾

فضیلت: رسول الله ﷺ فرمايي: «څوک چې هره شپه (تبارك الذى...) **يعنې د الملک سورت تلاوت کړي، الله ﷻ ورته د قبر د عذاب څخه نجات ورکوي».** (نسائي باب عمل اليوم والليلة)

صحابه کرام فرمايي: مونږ به د رسول الله ﷺ په وخت کې سورت الملک ته د قبر له عذاب څخه منع کوونکی(المانعة) سورت ویلو. (ترمذي)

درې آخري سورتونه تلاوت کول (په لومړي باب کې ذکر شوي)

خپل لاسونه د را ټول کړي او پورتني سورتونه د ولولي. او هغه د په لاسونو کې چف کړي. او تر کومه چې کولای شي په خپل بدن د لاسونه کش کړي (پدې ترتیب چې له سر او مخ څخه شروع وشي) دا د درې ځلې تکرار کړي، رسول الله ﷺ به هره شپه دا عمل کولو. (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ سُبْحَانَ اللهِ (۳۳ ځلې)، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ (۳۳ ځلې)، اللهُ أَكْبَرُ (۳۳ ځلې).

فضيلت: څوک چې دا اذکار دخوب په وخت کې ووايي نو دا هغه لره د يو خدمتګار شخه هم غوره دي. (البخاري)

❁ بِاسْمِكَ اللّٰهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا. (البخاري)

ژباړه: الهي! ستا په نوم سره مرم. او ژوندی کیږم.

❁ اللّٰهُمَّ قِنِيْ عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ. (درې ځلې) (ابوداود)

ژباړه: الهي! ستا له عذاب نه مې په هغه ورځ وساتې، په کومه چې خپل بندګان بیا را ژوندي کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ إِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: الهي! ستا په نوم سره مې خپله ډډه ولګوله. او ستا (په نوم سره يې) بيرته را پورته کوم. که دې زما روح قبض کړ نو رحم پرې وکړه، او که دې بيرته را وليږه نو ساتنه يې وکړه. په هغه څه سره چې د خپلو نيکو بندګانو (ساتنه کوې).

فايده: په حديث شريف کې راغلي دي چې کله بسترې ته راشې. نو بستره وڅنډه. ځکه ته نه پوهيږې چې ستا په بستره کې څه پراته دي بيا په ښي طرف څمله او پورته دعا ووايه.

❁ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَ. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ټوله ستاینه هغه الله ﷻ لره ده چې مونږ ته يې خوراک او څښاک راکړی، او له شر نه يې ساتلي يو. او مونږ ته يې د اوسيدو ځای راکړی. څومره ډير خلک داسې شته چې دوی لره دشر نه ساتونکی. او د اوسيدو ځای ورکونکی نشته.

❁ اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِيْ إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِيْ إِلَيْكَ وَوَجَّهْتُ وَجْهِيْ إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِيْ إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَّرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَأَ مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِيْ أَنْزَلْتَ، وَنَبِيِّكَ الَّذِيْ أَرْسَلْتَ.

ژباړه: الهي! ما خپل ځان تا ته تسليم کړ. او خپل کار مې تا ته و سپاره، او خپل مخ مې تاته و ګرځاوه. او خپله شا مې تا ته تکيه کړه. پداسې حال کې چې ستا له عذاب نه ډار لرم. او ستا رحمت ته اميد لرم. بېله تا نه بل هيڅ د نجات او پناه ځای نشته. ايمان مې راوړ ستا پر هغه کتاب چې تا نازل کړی. او ستا پر هغه پيغمبر ﷺ چې تا (مونږ ته) استولی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضيلت: براء بن عازب‌ؓ فرمايي: چې رسول الله‌ﷺ راته وويل: «کله چې دې وغوښتل د خوب بسترې ته لاړ شې د لمانځه د اودس په شان اودس وکړه. او بيا په ښي خوا څمله او دا دعا ووايه: (اَللّٰهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ)». بيا رسول الله‌ﷺ وفرمايل: «که له دې وروسته مړ شوې، مسلمان مړ شوی يې». (البخاري)

۷- په خوب کې له يوې ډډې نه بلې ډډې ته د اوښتلو دعا

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ. (حاکم)

ژباړه: بې له يو او غالب الله‌جل‌جلاله نه بل د عبادت وړ معبود نشته. د آسمانونو او ځمکې او دهغو په مينځ کې د مخلوقاتو پروردګار دی، د زور او غلبې څښتن دی، ښښونکی دی.

۸- په خوب کې د ناآرامۍ او ويريدلو دعا

❁ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ابو داود)

ژباړه: زه پناه غواړم د الله ﷻ په بشپړ کلام سره، دهغه له غضب او عذاب نه، او د شیطانانو له وسوسونه، او له دې نه چې (شیطانان) ما ته راشي.

۹- هغه څه چې د بد خوب لیدو نه وروسته کول پکار دي:

- درې ځلې چپې خواته لاړې توکل.
- درې ځلې له شیطان نه. او دهغه څه له شر نه چې په خوب کې یې لیدلي دي په الله سره پناه غوښتل.
- خپل خوب چاته نه ویل.
- پر بل اړخ اوښتل.
- که وغواړي لمونځ د وکړي. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قیام اللیل (تهجد) سنتونه

۱- د شپې لمانځه غوره عدد یولس یا دیارلس رکعته (د وترو سره) دی. 5

په حدیث شریف کښې راځي چې: رسول الله ﷺ به دشپې یوولس رکعته لمونځ کولو. او په بل روایت کښې راځي چې: رسول الله ﷺ به دشپې دیارلس رکعته لمونځ کولو. (البخاري)

۲- د تهجدو لپاره تر ویښیدو وروسته مسواک استعمالول

۳- د لمونځ پیل له دوه خفیفو رکعتونو نه کول

تر څو انسان له دې وروسته اوږد لمونځ ته تیار شي، رسول الله ﷺ فرمایي: «ستاسې نه چې څوک د شپې لمانځه ته دریږي نو پیل دې له دوه خفیفو رکعتونونه وکړي». (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- د تهجد افتتاح له لاندې مسنونې دعا کول

❁ اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ. (مسلم)

ژباړه: اې الله ﷻ! د جبرائيل او ميکائيل او د اسرافيل پروردګاره !د ځمکې او آسمانونو پيداکوونکيه! له ښکاره او پټو څخه خبره! ته د خپلو بندګانو ترمنځ په هغه څه کښې فيصله کونکی يې چې په څه کښې هغوی اختلاف کولو، ما ته ددې اختلاف نه په خپل امر سره د هغه څه په طرف هدايت وکړه چې حق وي، ته چې چاته وغواړې نيغې لارې ته يې هدايت کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٥- د شپې لمونځ (تهجد) اوږد کول

د رسول کریمﷺ نه پوښتنه وشوه چې کوم لمونځ غوره دی؟ نو هغهﷺ و فرمایل: «په کوم کې چې قیام اوږد کړای شي». (مسلم)

د تهجد لمانځه ته د پاڅېدو لپاره مرستندویه اسباب:

- د شپې پروخت ویده کیدل.
- د غرمې په وخت ویده کیدل (قیلوله کول).
- له ګناهونونه ځان ساتل.
- د نفساني خواهشاتو مقابله کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوب ځخه له ويښيدو وروسته سنتونه

۱- د خوب آثار له خپلو سترګو او مخ ځخه د لاسونو په واسطه لرې کول

امام نووي او امام ابن حجر رحمهما الله فرمايي: چې دا کار مستحب دی ځکه چې په حديث شريف کښې راځي چې: رسول اللهﷺ له خوب ځخه را ويښ شو، او کښيناستو وروسته يې له خپل مخ ځخه خوب د لاسونو په ذريعه مسحه کولو. (مسلم)

۲- له را ويښيدو وروسته لاندې اذکار ويل

❁ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيْ أَحْيَانَا بَعْدَمَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُوْرُ. (البخاري)

ژباړه: ټوله ستاينه اللهﷻ لره ده، هغه چې مونږ يې پس له مرګه ژوندي کړي يو، او همده ته بيا ژوندي کيدل او ورتګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ عَافَانِيْ فِيْ جَسَدِيْ، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوْحِيْ، وَأَذِنَ لِيْ بِذِكْرِهِ. (ترمذي)

ژباړه: پوره ثنا او ستاينه هغه الله لره ده چې ما ته يې په بدن کې روغتيا راکړې، او ماته يې زما روح بيا راکړ، او ماته يې د خپل ذکر اجازه (فرصت) راکړه.

۳- درې ځله لاسونه وينځل

رسول الله ﷺ فرمايي: «له تاسې چې هر څوک له خوب څخه ويښ شي نو خپل لاس دې ترهغې د اوبو په لوښي کښې نه غوټه کوي تر څو چې هغه درې ځله ووينځي». (متفق عليه)

۴- په پزه اوبه تيرول

رسول الله ﷺ فرمايي: «کله چې يو له تاسې څخه له خوبه ويښ شي، نو په پزه د درې ځله اوبه تېرې کړي، ځکه چې شيطان د هغه په پزه کښې شپه تېروي». (متفق عليه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- مسواک استعمالول

په حديث کښې راځي: رسول اللهﷺ به چې کله هم له خوبه ويښ شو نو خپله خوله به يې په مسواک سره وينځله. (متفق عليه)

مسواک

رسول اللهﷺ فرمايي: که زما په امت سخته نه تماميداى نو د هر لمانځه پر مهال به مې د مسواک وهلو امر ورته کړى واى. (متفق عليه)

په شپه او ورځ کښې يو مسلمان څو څو ځله مسواک استعمالوي مثلا:

د خوب څخه د را ويښيدو پر مهال، پنځه ځله د فرض لمانځه لپاره، د چاشت لمانځه لپاره، د تهجد لمانځه لپاره، کور ته د ننوتلو پر مهال.

عايشه رضي الله عنها فرمايي: نبي کريمﷺ به چې کله کور ته ننوتلو نو مسواک به يې استعمالولو. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرآنکریم د تلاوت نه وړاندې،د خولې د بد مزګۍ په وخت. رسول الله ﷺ فرمايي: «مسواک د خولې . پاکۍ او د الله ﷻ د رضا سبب دی». (احمد)

د مسواک په استعمال سره دوه فايدې ترلاسه کيږي:

- ➢ د الله ﷻ رضا.
- ➢ د خولې نظافت او پاکوالی.

يادونه: مسواک لاندې مفيد مواد لري:

- ➢ د جراثيمو ضد مواد.
- ➢ د پاکوالي مواد.
- ➢ د غاښونو د پاکولو او سپينوالي مواد.
- ➢ د خولې لپاره د خوش بويي او تازه والي مواد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزار اغوستلو سنت طریقه

رسول الله ﷺ فرمايي: «کله چې له تاسو څخه څوک پايزار پر پښو کوي نو له ښۍ پښې دې شروع کوي، او کله چې پايزار اوباسي نو له چپې پښې نه دې شروع کوي، يا خو د دواړه پر پښو کوي، او يا دې دواړه لرې کوي (يعنې په يوه څپلۍ کښې دې نه ګرځي)». (مسلم)

پورتنی سنت په شپه او ورځ کې ډير ځله تکراريږي:

- حمام ته د ننوتلو او راوتلو پر مهال.
- جومات ته د تلو راتلو پر مهال.
- کور نه د وتلو او ننوتلو پر مهال.

لنده دا چې په شپه او ورځ کښې انسان ډير ځله د پايزار پښو کولو او ايستلو ته اړ کيږي که هر ځل دا کار په سنت طريقه وکړي او د سنت د اتباع نيت پکښې ولري نو خورا عظيم اجر او ثواب تر لاسه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشناب ته د ننوتلو او بېرته وتلو سنتونه

۱- د ننوتلو په وخت کښې چپه پښه وړاندې کول

۲- د ننوتلو پر مهال دا دعا ويل:

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ. (متفق علیه)

ژباړه: الهي! زه په تا سره له چټلې او چټلو (ناولو) نه پناه غواړم.

الخبث والخبائث: د جني شيطانانو نارينه او ښځينه ته وايي د دې ذکر په ويلو سره انسان د هغوی له شر څخه خوندي پاتې کيږي ځکه تشنابونه د جني شيطانانو استوګنځايونه دي.

۳- د وتلو په وخت کښې ښی پښه وړاندې کول

۴- د وتلو پر مهال دا دعا ويل: «غُفْرَانَكَ» زه ستا نه بښنه غواړم. (ترمذي، ابوداود، ابن ماجه)

يادونه: په دې ډول انسان حمام ته په شپه او ورځ کښې ډېر ځله ځي راځي او په وتو ننوتو کښې دوه سنتونه د ننوتلو او دوه هم د وتلو پر مهال پرځاى کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوداسه سنتونه

۱- اودس په کور کې کول

رسول الله ﷺ فرمايي: «کوم کس چې په خپل کور کې اودس وکړي، او بيا د فرض لمونځ لپاره د جومات پخوا روان شي، نو يو قدم سره د هغه يوه ګناه معاف کيږي، او په بل ورته يوه درجه لوړيږي». (مسلم)

۲- د اوداسه په پيل کښې بسم الله ويل (ابو داود)

۳- په چپ لاس پزه پاکول

۴- په خوله او پزه اوبه تېرولو کښې مبالغه کول

يعنې په ټوله خوله اوبه تېرول تردې چې حلق ته ورسيږي، او په ټوله پزه اوبه تيرول تردې چې د پزې تر آخره ورسيږي.

نبي کريمﷺ فرمايي: «په پزه اوبه تيرولو کې مبالغه وکړئ، مګر دا چې تاسې روژه په خوله وي». (ترمذي، نسائي، ابن ماجه)

يادونه: روژه لرونکی انسان به د خولې او پزې په وينځلو کښې له مبالغې نه ډډه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د خولې وينځلو پر مهال مسواک استعمالول

رسول اللهﷺ فرمايي: که زما په امت سخته نه تماميدی نوما به دوی ته امر کړی وو چې دهر اودا سه پر مهال مسواک استعمال کړي.

(احمد، النسائي)

۶- د ګېڼې ږيرې خلالول

يعنې د مينځلو پر مهال په ږيره کښې د لاس ګوتې تيرول، "رسول اللهﷺ به د اوداسه پر مهال خپله ږيره خلالوله". (ترمذي)

۷- د سر مسحه په دې ډول کول چې له تندي نه يې شروع کړي

او تر څټ پورې لاس په سر کش کړي، او بيا له څټ نه تر تندي بير ته په سر لاس کش کړي. (متفق عليه)

يادونه: که مسحه له پور ته ډول نه پر ته په بله طريقه وشي، فرض خو به ادا شي، خو په سنت به عمل ونشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د خولې وينځلو پر مهال مسواک استعمالول

رسول اللهﷺفرمايي: كه زما په امت سخته نه تماميدى نوما به دوى ته امر كړى وو چې دهر اوداسه پر مهال مسواک استعمال كړي.

(احمد، النسائي)

۶- د ګڼې ږيرې خلالول

يعنې د مينځلو پر مهال په ږيره كښې د لاس ګوتې تيرول، "رسول اللهﷺبه د اوداسه پر مهال خپله ږيره خلالوله". (ترمذي)

۷- د سر مسحه په دې ډول كول چې له تندي نه يې شروع كړي او تر څټ پورې لاس په سر كش كړي، او بيا له څټ نه تر تندي بيرته په سر لاس كش كړي. (متفق عليه)

يادونه: كه مسحه له پورته ډول نه پرته په بله طريقه وشي، فرض خو به ادا شي، خو په سنت به عمل ونشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- په اوداسه کې وینځل کېدونکو اعضاوو باندې د وینځلو پر مهال او یا له هغه وروسته لاس راتیرول

۹- د اوداسه لپاره کمې اوبه استعمالول

" رسول الله ﷺ به په یوه مُد اوبو اودس کولو." (متفق علیه)

یادونه: یو مُد تقریباً نیم لیتر کیږي.

۱۰- په اوداسه کې اسباغ کول

یعني اودس په داسې ډول کول چې هر اندام په پوره توګه ووینځل شي.

۱۱- د اوداسه نه وروسته مسنون اذکار ویل

رسول الله ﷺ فرمایلي دي: «څوک چې له اوداسه وروسته لاندې دعا ووایي، د جنت آته دروازې ورته خلاصیږي، له هرې یوې چې خوښه یې وي داخل دې شي». (ابو داود)

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. (ابو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: شاهدي ورکوم چې بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، هغه یو دی، شریک نه لري، او شاهدي ورکوم چې محمد ﷺ د الله ﷻ بنده او پیغمبر دی.

❁ سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ. (نسائي عمل الیوم واللیله)

ژباړه: الهي! تا په پاکۍ سره یادوم، او ستا ستاینه کوم، زه شاهدي ورکوم چې بې له تا نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، له تا نه بښنه غواړم، او تا ته توبه اوباسم.

❁ اللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِيْنَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِيْنَ. (ترمذي)

ژباړه: الهي! له توبه ویستونکو او پاکو بندګانو څخه مې وګرځوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- د اوداسه نه وروسته دوه رکعته نفل (تحية الوضوء) لمونځ کول

رسول الله ﷺ فرمايلي: «چاچې زما د اوداسه په څېر اودس وکړو، اوبيايې دوه رکعته لمونځ وکړو، او په هغې کې يې له ځان سره خبرې ونکړې نو د هغه تېر ګناهونه وبښل شول». (متفق عليه)

فضيلت: اودس په دې ډول کول چې پورتني سنتونه پکې تطبيق شي انسان له ګناهونو څخه پاکوي.

رسول الله ﷺ فرمايي: «څوک چې په ښه توګه اودس وکړي نو د هغه له بدن څخه ګناهونه، ان تردې چې دهغه دنوکونو نه لاندې ګناهونه هم وځي». (مسلم)

په بل روايت کې رسول الله ﷺ فرمايي: «ستاسې نه که يوکس په ښه توګه اودس وکړي، بيا دوه رکعته لمونځ په دې ډول ادا کړي، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه حضور يې پکې برابروي، هغه ته جنت واجب شو او مغفرت يې وشو». (مسلم)

د لباس سنتونه

د لباس اغوستلو او ويستلو کار هم په شپه او ورځ کښې ډېر ځله تکراريږي، د جامو اغوستلو او ويستلو سنتونه په لاندې ډول دي:

۱- دجامو ويستلو او اغوستلو په وخت بسم الله ويل

۲- د اغوستلو په وخت لاندې دعا ويل

رسول الله ﷺ چې به کله جامې يا څادر او يا هم پګړۍ اغوسته نو دا دعا به يې ويله:

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا هُوَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ. (ابوداود، ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! زه د دې (جامې) خير، او د څه لپاره چې جوړه شوې د هغې خير غواړم، او زه پناه غواړم په تا سره د دې له شر نه، او د هغه څه له شر نه چې ورته جوړه شویده.

❁ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيْ كَسَانِي هٰذَا (الثَّوْبَ) وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ.

ژباړه: پوره ثنا او ستاینه هغه الله ﷻ لره ده چې ما ته يې دا جامه را واغوستله، او بې له کوم طاقت او قوت (خرچ کولو) نه يې ما ته را کړه.

(ابو داود، ترمذي، ابن ماجه)

فضيلت: په حديث کې راغلي دي چې کوم کس د جامو اغوستلو نه وروسته دا دعا ووايي ، نو مخکني ګناهونه به يې وبښل شي.

(ابو داود، المستدرک، مسند ابي يعلى)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د نوو جامو اغوستلو دعا

❁ (بِسْمِ اللهِ) اللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ كَسَوْتَنِيْهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ. (ابوداود، والترمذي)

ژباړه: بسم الله یاالهي! تا لره پوره ستاینه ده، تا ما ته (دا جامه) را واغوستله، زه د هغې د خیر، او د څه لپاره چې جوړه شویده د هغه د خیر سوال درنه کوم، او پناه غواړم په تا سره د هغې له شر نه او د هغه څه له شر نه دکوم لپاره چې هغه جوړه شویده.

۴- چا چې نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا

❁ تُبْلِي وَيُخْلِفُ اللهُ تَعَالٰى.

ژباړه: دا جامه (په ځان) زړه کړې، او الله دې د هغه په ځای نورې جامې در کړي. (ابوداود)

❁ إِلْبَسْ جَدِيداً وَعِشْ حَمِيداً وَمُتْ شَهِيداً. (ابن ماجه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: نوې جامې واغوندې، او ستاینلی و اوسیږې او د شهادت په مرګ مړ شې.

۵- د جامو اغوستلو په وخت له ښي اړخ او ویستلو په وخت له چپ اړخ څخه شروع کول

عائشه رضي الله عنها فرمايي : رسول اللهﷺ به په هرڅه کې شروع له ښي اړخ څخه خوښوله. (ابن حبان)

۶- د تکبر له جامې او د ښنګرو نه د هغې له ښکته کولو ډډه کول

ابو سعید الخدريؓ فرمايي: ماله رسول اللهﷺ څخه اوریدلي چې فرمایل یې: «د مؤمن پاجامه دهغه د پنډیو تر نیمایي پورې وي، او د پنډیو او ښنګرو ترمنځ هم ګناه نه لري، که له دې(ښنګرو) لاندې شي په جهنم کې به وي، که له دې(ښنګرو) لاندې شي په جهنم کې به وي، اللهﷻ د قیامت په ورځ هغه شخص ته نظر نه کوي چاچې خپله پاجامه د تکبر له امله (ښکته) ځښولې وي». (الموطأ)

ابوذرؓ له نبي کریمﷺ نه روایت کوي چې فرمایل یې: درې کسان داسې دي چې نه به اللهﷻ په ورځ د قیامت له دوی سره خبرې وکړي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به دوی (له ګناه څخه) پاک کړي او د دوی لپاره به دردناک عذاب وي. یو هغه کس چې د کبر له امله یې جامې وځنډولې. (النسائي)

ابن عمر رضي الله عنه فرمايي چې رسول الله ﷺ فرمايي: چاچې له پاجامې، قمیص او پګړۍ څخه څه شی د کبر له امله و ځنډول الله به ورته د قیامت په ورځ نظر نه کوي. (النسائي)

يادونه: په پورته احاديثو کې دوه مختلفې سزا ګانې ذکر شوې، چاچې له کبر پرته جامې له ښنګرو ښکته و ځنډولې نو د هغه ښنګري او قدمونه به د جهنم په اور کې وي، او چاچې دا کار د کبر له امله وکولو نو دهغه لپاره به په قيامت کې پورته درې سزا ګانې وي،دوه مختلفې سزاګانې یوه عمل ته ذکر کول پدې دلالت کوي چې دا عمل دوه صورته لري، لهذا له ښنګرو ښکته د جامو ځنډولو ممانعت په دواړو صورتونو کې ثابت دی البته د هر صورت سزا ځانګړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- د کفارو له جامو څخه ډډه کول

عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله ﷺ زه په عصفر سره رنګ شوو جامو کې وليدم نو راته يې وفرمايل: «دا د کفارو جامه ده دا مه اغونده». (مسلم)

د آذان سنتونه

د آذان پنځه سنتونه دي چې امام ابن قيم رحمه الله په زادالمعاد کښې ذکر کړي او په لاندې ډول دي:

۱- د آذان ځواب ورکول

د آذان اوريدونکی به هماغه الفاظ تکراروي چې مؤذن يې وايي پرته له حي على الصلاة او حي على الفلاح د دې په ځواب کښې به لا حول ولا قوة الا بالله وايي.

ژباړه: نشته (د ګناه څخه د لرې کيدو) توان او (نه د اطاعت او عبادت کولو) قوت، مګر د الله جل جلاله په توفيق سره. (متفق عليه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضیلت: هر څوک چې د آذان ځواب ورکړي د هغه لپاره جنت واجب کیږي. (مسلم)

۲- دآذان نه وروسته دا ذکر ویل:

﴿ وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّه وَأَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللّه، رَضِيتُ بِاللهِ رَبّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً، وَبِالإِسْلَامِ دِيناً. (مسلم)

ژباړه: او زه هم شاهدي ورکوم چې بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ معبود نشته، او محمد ﷺ د الله پيغمبر دی، د الله ﷻ په څښتن والی، او د محمد په پيغمبری، او د اسلام په دين راضي يم.

فضيلت: په حديث کې راغلي چا چې د آذان اوريدلو نه وروسته دا دعا وويله، نو الله ﷻ به يې ګناهونه معاف کړي. (مسند أحمد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د آذان نه وروسته درود شریف ویل:

د رسول الله ﷺ ارشاد دی: کله چې تاسې د مؤذن آواز اورئ، نو تاسې هم داسې وایئ لکه هغه یې چې وایي، او بیا پر ما درود ووایئ، او چا چې پر ما یو ځل درود وویلو نو الله تعالی به پر هغه لس ځلې درود ووایي. (مسلم)

یادونه: تر ټولو نه غوره درود، ابراهیمي درود دی کوم چې په لمانځه کښې ویل کیږي، خو له دې نه علاوه په نورو ثابت شوو الفاظو اګر که مختصر وي ویل یې جواز لري.

۴- له درود نه وروسته دا دعا ویل:

﴿ اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلاَةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّداً الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِيْ وَعَدْتَهُ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ. (بخاري، بيهقي)

ژباړه: الهي! ای د دې مکملې بلنې، او د کیدونکي لمونځ پروردګاره! ته محمد ﷺ ته په جنت کې خاصه درجه او خاص فضیلت ور کړې، او هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستایل شوي مقام ته یې ورسوې کوم چې تا ورسره وعده کړیده، (بې له شکه چې ته د خپلې وعدې مخالفت نه کوې).

فضیلت: د دې دعا ویل دا فایده لري چې د دې ویونکي ته د رسول الله ﷺ شفاعت واجب کیږي. (بخاري، بیهقي)

۵- د آذان او ذکر شوو دعاګانو نه وروسته خپل ځان ته دعا کول

په دې وخت کښې دعا قبلیږي، رسول الله ﷺ فرمایي: مؤذن چې څه وایي هغه ته هم وو‌ایه! او بیا د الله ﷻ نه وغواړه نو هغه به یې درکوي». (ابو داود، ابن حبان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته د وتلو او ننوتلو سنتونه

۱- له کور نه د وتلو دعا

❁ بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ.

ژباړه: د الله ﷻ په نامه سره (له کوره وځم) په الله ﷻ باندې توکل او تکیه کوم، او نشته هیڅ قوت او طاقت (ګناه نه د ساتلو او د نیکیو د کولو) مګر د اوچت او باعظمت الله په توفیق سره.

فضیلت: کله چې (انسان) دا ووایي. نو پدې وخت کې ورته (د ملائکو لخوا) ویل کیږي: لارښوونه درته وشوه. بسنه (کفایت) درته وشوه او وساتل شوې، او شیطان به ترې لرې شي. (ابو داود، والترمذي)

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ.

(ترمذي، ابن ماجه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! زه په تا سره پناه غواړم له دې چې زه بې لارې شم، يا مې بل څوک بې لارې کړي، يا وښويږم، يا وښويولی شم، يا ظلم وکړم، يا ظلم را سره وشي، يا (چا ته) ضرر او نقصان ورسوم، يا راته (له بل چا نه) ضرر ورسولی شي.

په دې ډول انسان په شپه او ورځ کښې ډېر ځله له کور څخه وځي، کله د لمانځه لپاره جومات ته ځي، او کله هم د ورځني ضرورتونو لپاره بهر ته وځي. که هر ځل د وتلو پر مهال دا سنت عملي کړي نو ډېر لوی اجر به هره ورځ ترلاسه کړي.

يادونه: د وتلو پر مهال د پورتنيو سنتونو په ادا کولو سره لاندې فوائد ترلاسه کيږي:

- انسان ته د دنيا او آخرت په کارونو کې د الله ﷻ له خوا کفايت ترلاسه کيږي.
- انسان د هر شر څخه ژغورل کيږي که د انسان له خوا وي او که د جنياتو (پيريانو).

(c) ketabton.com: The Digital Library

➢ انسان هدایت ترلاسه کوي، او د دنیا او آخرت په کارونو کښې له ګمراهۍ څخه ساتل کیږي.

۲- کور ته د ننوتلو پر مهال بسم الله ویل

امام نووي رحمه الله فرمايي: کورته د ننوتلو پر مهال بسم الله ویل، د الله ﷻ ذکر کول، او د کور خلکو ته سلام ورکول مستحب دي.

۳- کور ته د ننوتلو دعا ویل

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا. (ابوداود)

ژباړه: الهي! زه له تا نه کور ته د ننوتلو او وتلو د خير او بهترۍ سوال کوم، د الله ﷻ په نامه سره ننوتلم، او د الله ﷻ په نامه سره ووتلم او په الله ﷻ باندې چې پروردګار مو دی توکل کړی.

۴- مسواک استعمالول

نبي کريم ﷺ به چې کله کور ته ننوتلو نو مسواک به يې وهلو. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د کور خلکو ته سلام ورکول

۶- کور ته د ننوتلو په وخت ذکر کول

نبي کریمﷺ فرمایي: «کله چې يو کس کور ته ننوځي، او د الله ﷻ ذکر وکړي، او بیا د ډوډۍ په وخت کې هم ذکر وکړي، نو شیطان خپلو ملګرو ته ووایي، چې په دې ځای کښې ستاسې لپاره نه د شپې ځای شته او نه هم د خوراک». (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسجد اړوند سنتونه

۱- مسجد ته پر وخت تلل

رسول الله ﷺ فرمايي: «که خلکو ته معلومه شي چې په آذان او اول صف کښې څومره اجر او ثواب دی، او بيا يې د قرعه اندازۍ پرته په بل څه پيدا نه کړل، نو قرعه اندازي به وکړي. او که خلکو ته د امعلومه شي چې د لمونځ لپاره پر وخت تللو کښې څومره ثواب دی نو دوی به له يو بل نه د مخکښې کيدو هڅه وکړي. او که دوی ته دا معلومه شي چې د ماسپښين او سهار لمونځ کښې څومره ثواب دی، نو دوی به په هر حال کښې لمنځونو ته راشي اګر که په ځيږو هم وي». (متفق عليه)

۲- مسجد ته د تلو په وخت دعا

❁ اللّٰهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُوراً وفِي لِسَانِي نُوراً واجْعَلْ لِي فِي سَمْعِي نُوراً واجْعَلْ فِي بَصَرِي نُوراً و اجْعَلْ مِن خَلْفِي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نُوراً وَمِن أَمَامِي نُوراً و اجعَل مِن فَوقِي نُوراً وَمِن تَحتِي نُوراً اللَّهُمَّ أَعطِنِي نُوراً. (مسلم)

ژباړه: اى الله! زما په زړه کښې نور پیدا کړې، او زما په ژبه کښې نور پیدا کړې، او زما په غوږونو کښې نور پیدا کړې، او زما په سترګو کښې نور پیداکړې، او زما شاته نور پیدا کړې، او زما مخې ته نور کړې، او زما د پاسه نور کړې، او زما لاندې نور کړې، او ماته نور راکړې.

۳- په آرامه اووقار سره تلل

رسول الله ﷺ فرمايي: «کله چې اقامت واورئ نو لمانځه ته داسې ځئ چې په تاسې سکون او وقار وي». (متفق علیه)

یادونه: سکون نه مراد حرکاتو کښې کمی راوستل، یعني لاندې کتل، آواز ټیټول او یو بل خوا نه کتل.

۴- مسجدته پیاده تلل

فقهاؤ ليکلي چې مسجد ته د تلو په وخت واړه واړه قدمونه اخيستل پکار دي، او چټکتيا نده پکار، تر څو ډېرې نيکى ترلاسه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې دليل د رسول الله ﷺ دا فرمان دی: «آيا زه تاسې ته داسې کار په ګوته نه کړم کوم چې ستاسې ګناهونه له منځه وړي، او ستاسې درجې پورته کوي»، صحابه کرامو عرض وکړو چې: ولې نه ای د الله رسوله، نو رسول الله ﷺ څو شيان ذکر کړل، چې د هغې نه يو هم دا وو چې: «د مسجدونو خواته زيات قدمونه پورته کړئ». (مسلم)

۵- مسجد ته د ننوتلو په وخت لومړی ښی پښه دننه کول

انس رضي الله عنه فرمايي: له سنتو څخه يو هم داده چې کله تاسې مسجد ته ننوځی نو لومړی ښی پښه دننه کړئ، او چې کله بهر وځی نو لومړی چپه (کينه) پښه بهر کړئ. (حاکم)

۶- مسجد ته د ننوتلو دعا ويل

❁ أَعُوذُ بِاللهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ القَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

ژباړه: په لوی الله جل جلاله سره، او د هغه په عزتمند مخ، او ازلي او هميشنی پاچاهی سره، له رټل شوي شيطان نه پناه غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ بِسْمِ اللهِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ افْتَحْ لِيْ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ. (مسلم، ابن ماجه)

ژباړه: د الله ﷻ په نامه سره (داخلیږم)، الهي! پر محمد ﷺ درود ولیږه، الهي! دخپل رحمت دروازې دې راته خلاصې کړه.

۷- لومړي صف ته وړاندې کیدل

رسول الله ﷺ فرمايي: «که خلکو ته معلومه شي چې په آذان او اول صف کښې څومره اجر او ثواب دی، او بیايې د قرعه اندازی پرته په بل شي پیدا نه کړي نو قرعه اندازي به وکړي». (بخاري، مسلم)

۸- تحیة المسجد لمونځ کول.

د رسول الله ﷺ ارشاد دی: «تاسې نه چې څوک کله مسجد ته ننوځي نو تر هغه دې نه کښيني ترڅو چې دوه رکعته لمونځ ادانکړي».

(متفق علیه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹- مسجد ته د ورتلو پر مهال لومړی چپه پښه بهر ایښودل

۱۰- مسجد نه د وتلو دعا ویل

❁ بِسْمِ اللهِ اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ اَللَّهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ. (مسلم، ابن ماجه)

ژباړه: د الله ﷻ په نامه سره، الهي! پر محمد ﷺ درود ولیږه، الهي! له تا نه ستا د فضل سوال کوم.

❁ اللَّهُمَّ اعْصِمْنِيْ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ. (ابن ماجه)

ژباړه: الهي! له رټل شوي شیطان نه مې وساتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لمانځه کې مسنون اذکار او دعاګانې

يادونه: په نفل لمانځه کې لاندې اذکار او دعاګانې د خپل وس مطابق ويل د ټولو فقهاؤ په نزد مستحب کار دی خو په جماعت لمانځه کې د دې اذکارو ويلو پر مهال د مقتديانو خيال ساتل ضرور دي ځکه په هغوی کې مريض او ضعيف کسان هم وي.

د حنفي مذهب مشهور او محقق فقيه ابن عابدين شامي رحمه الله وروسته له هغې چې د رکوع، سجدې، قومې او جلسې اذکار يې له روايتونو سره ذکر کړي ليکي "صاحب الحلية فرمايي: په فرض انفرادي لمانځه او يا هم په هغه جماعت کې چې پر مقتديانو سخته او درنه نه تماميږي پدې اذکارو التزام کول ضرر نه لري اګر که پدې زمونږ مشايخو صراحت ندی کړی. خو د شريعت قواعد له دې منع نه راولي.

د جلسې د ذکر په هکله فرمايي" دې ذکر ته سنت نه ويل دا معنا نه لري چې ويل يې له سره جواز نه لري بلکه ويل يې مستحب کار دی ترڅو له اختلاف نه پرې ووزو. (حاشية ابن عابدين : ۱/۵۰۶)

په هند کې د حنفي مذهب مشهور محدث او فقيه شيخ ابوالحسنات عبدالحي اللکنوي رحمه الله فرمايي " هغو فقهاؤ چې په جماعت لمانځه کې يې (اذکار او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعاګانې) ویل منعه کړي د همې وجه يې دا ښودلې چې پدې سره مقتديان متنفره (زړه توري)کيږي نو معنايې داده چې که چيرې داسې نه کيږي نو جوازلري او ابن امير الحاج هم د منية المصلي په شرح کې پدې صراحت کړی. (النافع الکبير لمن يطالع الجامع الصغير ۱۹/۱)

د اعلاء السنن مؤلف د ديوبند مدرسې ستر محدث او فقيه مولانا ظفر عثماني التهانوي رحمه الله په خپل کتاب کې د وجوب الإعتدال و الطمأنينة في الرکوع و السجود و سنية الذکر فيهما تر باب لاندې د رکوع. سجدې او قومې اذکار او دعاګانې له روايتونو سره ذکر کړې او بيا فرمايي"دا احاديث دد ې باب په وروستنی برخه"سنية الذکر" (يعنې د ذکر په سنتيت) دلالت کوي".

له دې وروسته يې د شامي رحمه الله پورته ذکر شوی قول هم رانقل کړی او بيا يې ليکلي : " زه وايم وګورئ څومره د ا حاديثو پيروي کوي !همدادي د احنافو فقهاء چې هميشه د سنت د اتباع په لټه کې دي. (إعلاء السنن ۱۵/۱۸/۳)

د جلسې د ذکر له احاديثو بيانولو وروسته ليکي :«دا احاديث د دوو سجدو ترمنځ ددې ذکر په استحباب دلالت کوي»

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم فقهاء چې فرمايي چې پدې مقام کې سنت ذکر نشته د هغې په هکله فرمايي: " له دې خبرې نه مراد نفي د تأکيد ده، نه نفي د استحباب ، او پدې خبره په ردالمحتار کې هم صراحت شوی، خو په امام باندې د مقديانو خيال ساتل لازم دي.

(اعلاء السنن ۳/۴۳-۴۴)

د ديوبند مدرسې ستر محدث او منل شوی فقيه محمد انورشاه کشميري رحمه الله فرمايي: ابن امير الحاج رحمه الله پدې خبره صراحت کړی چې دا ټولې دعاگانې (اذکار) ويل جائز دي آن تردې چې په جماعت لمانځه کې يې هم ويل پدې شرط جائز دي چې په مقتديانو سخته او درنه تمامه نشي، او زما په نزد هم راجح (غوره) قول هم دادی کوم چې ابن امير الحاج اختيار کړی.

(فيض الباري شرح البخاري ۳/۸۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- د تکبیر تحریمه نه وروسته اذکار

یادونه: له لاندې دوو ذکرونو نه د په یوه بسنه وشي.

❁ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلا إِلَهَ غَيْرُكَ. (ابو داود)

ژباړه: الهي! تا په پاکۍ سره يادوم، او ستا ستاينه کوم، او مبارک دی نوم ستا، او لوی دی شان او شوکت ستا، او بې له تانه بل څوک د عبادت وړ نشته.

❁ اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اَللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ.اَللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ. (البخاري)

ژباړه: الهي! زما او زما د ګناهونو تر مینځ دومره لرې والی راولې، لکه څنګه چې دې د مشرق او مغرب تر مینځ لرې والی را وستی دی، الهي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما له خپلو ګناهونو نه داسې پاک کړې لکه څنګه چې سپینه جامه له خیرو نه پاکه کړای شي، الهي! ما له ګناهونو نه په اوبو، واوره او ږلۍ سره وویڅې.

۲- د رکوع اذکار

❁ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ. (کم له کمه درې ځلې). (ترمذي)

ژباړه: پاک دی زمالوی پروردګار.

❁ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اَللَّهُمَّ اغْفِرْلِيْ.

(بخاري، ابن ماجه)

ژباړه: ای الله ﷻ! زمونږ پروردګاره! تا په پاکۍ سره یادوم او تا لره ستاینه کوم، الهي! ما ته ببښنه وکړه.

❁ سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ. (مسلم، ابوداود)

ژباړه: ډیر پاک او ډیر مقدس دی پروردګار د ملائکو او د روح (جبرائیل علیه السلام).

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ. (ابو داود)

ژباړه: پاک دی څښتن د زبرځواکۍ، او غټې پاچاهۍ، او د لويۍ، او د عظمت.

❁ اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّ بِهِ قَدَمِي. (مسلم، بیهقي)

ژباړه: الهي! خاص تا ته مې سر ټيټ کړی، او په تا مې ايمان راوړی، او تا ته تسليم يم، او تسليم دي تا لره زما غوږونه، او زما سترګې، او زما ماغزه، او زما هډوکي، او زما پلې، او (زما هغه جسم) کوم چې زما پښو اوچت کړيدی.

له علي ﷺ څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ به کله په فرض لمانځه کې رکوع وکوله نو ويل به يې "اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَ..." (سنن الدارقطني)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د رکوع نه د پورته کیدو اذکار

❁ سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ. (البخاري)

ژباړه: واوریده الله جل جلاله له هغه چا نه چې د هغه حمد او ثنا یې وویله.

❁ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ.

ژباړه: ای زمونږ پروردګاره! تا لره پوره ستاینه ده.

❁ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيْراً طَيِّباً مُّبَارَكًا فِيْهِ.
(البخاري)

ژباړه: ای زمونږ پروردګاره! تا لره پوره ستاینه ده، ستاینه ډیره زیاته، پاکه او مبارکه.

فضیلت: په حدیث کې راځي چې په لومړي ځل چې کوم صحابي دا دعا وویله رسول الله ﷺ وفرمایل :ما څه دپاسه دیرش ملایکې ولیدې چې دا دعا یې د الله تعالی دربار ته وړله. (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اَللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ. (مسلم)

ژباړه: الهي! ای زموږ پروردګاره! تا لره پوره ستاينه ده، د آسمانونو او ځمکې، او د دې دواړو ترمينځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغه شيانو چې وروسته يې غواړې (د خلقت اراده يې وکړې)، ای د ستاينې او لويې خاونده! ته ډير لايق يې د هغه (صفت) چې يو بنده ويلی دی، او موږ ټول ستا بندګان يو، الهي! ته چې (چاته) څه ورکړې، د هغه (څوک) بندونکی نشته، او ته چې (له چا نه) څه بند کړې د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او فايده نه ورکوي مالدار لره د هغه مال (ستا د عذاب په لرې کولو کې).

(c) ketabton.com: The Digital Library

له علي ﷺ څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ به..... کله په فرض لمانځه کې له رکوع نه سر را پورته کړ نو ويل به يې"اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمٰوَاتِ وَ.....". (سنن الدارقطني)

۴- د سجدې اذکار

❁ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى (کم له کمه درې ځلې) (ترمذي، ابن ماجه)

ژباړه: پاک دی زما لوی پروردګار.

❁ سُبُّوْحٌ قُدُّوْسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوْحِ

(مسلم، ابو داود)

ژباړه: ډېر پاک او ډېر مقدس دی پروردګار د ملائکو او د روح (جبرائيل عليه السلام).

❁ سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوْتِ، وَالْمَلَكُوْتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ. (ابو داود)

ژباړه: پاک دی څښتن د زبرځواکۍ، او غټې پاچاهۍ، او د لويۍ، او د عظمت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ. (مسلم)

ژباړه: الهي! تا لره مې سجده وکړه، او په تا مې ایمان راوړ، او تا ته تسلیم شوم، زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چې هغه یې پیدا کړی، او صورت او شکل یې ورکړی، او غوږونه او سترګې یې ورکړې دي، با برکته دی الله ﷻ چې له ټولو نه غوره پیدا کونکی دی.

له علي ؓ څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ به کله په فرض لمانځه کې سجده وکوله نو ویل به یې "اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَ....." (سنن الدارقطني)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اَللَّهُمَّ اغْفِرْلِي.

(بخاري، ابن ماجه)

ژباړه: الهي! پاکي ده تا لره، زمونږ پروردګاره! او تا لره ستاینه کوم، الهي! ما ته بښنه وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ اللَّهُمَّ اغْفِرْلِيْ ذَنْبِيْ كُلَّهُ، دِقَّهُ وَجُلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلاَنِيَتَهُ وَسِرَّهُ. (مسلم)

ژباړه: الهي! وبښه زما ټول ګناهونه، واړه او لوی، لومړني او وروستني، ښکاره او پټ.

❁ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَىٰ نَفْسِكَ. (مسلم)

ژباړه: الهي! زه ستا په رضا سره ستا له غضب نه، او ستا په عافیت سره ستا له عذاب نه، او په تا سره له تا نه پناه غواړم، زه ستا پوره ستاینه نشم کولای، ته هماغسي یې لکه څنګه چې تا د ځان ستاینه کړېده.

۵- د دوو سجدو تر مینځ اذکار

❁ رَبِّ اغْفِرْلِيْ رَبِّ اغْفِرْلِيْ. (ابوداود، ابن ماجه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای پروردګاره! ماته ببښنه وکړه، ای پروردګاره! ماته ببښنه وکړه.

❁ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ، وَارْحَمْنِيْ، وَاهْدِنِيْ، وَاجْبُرْنِيْ، وَعَافِنِيْ، وَارْزُقْنِيْ، وَارْفَعْنِيْ. (ترمذي، ابوداود، ابن ماجه)

ژباړه: الهي! ما ته ببښنه وکړې، او په ما رحم وکړې، او هدايت راته وکړې، او نقصان مې پوره کړې، او ما ته عافيت را کړې، او روزي راته را کړې، او ما (مقام مې) اوچت کړې.

٦- د تلاوت د سجدې ذکر

❁ سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ. (ترمذي، احمد)

ژباړه: زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چې هغه يې پيدا کړی، او غوږونه او سترګې يې ورکړې دي په خپل قدرت او طاقت سره، نو بابرکته دی الله ﷻ، چې له ټولو نه ښه پيداکونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ اللّٰهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْراً، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُد. (ترمذي)

ژباړه: الهي! ته د دې (سجدې) په بدل کې ماته د خپل ځان سره اجر وليکه، او په هغه سره له مانه د ګناه (بار) کښته کړه، او هغه له خپل ځان سره زما لپاره توښه وګرځوه، اوله مانه يې داسې قبوله کړه، لکه څنګه چې دې له خپل بنده داود (عليه السلام) نه قبوله کړې ده.

۷- د سلام نه مخکې دعاګانې

❁ اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَّالِ. (مسلم، نسائي)

ژباړه: الهي! زه پناه غواړم په تا سره د دوزخ له عذاب نه، او د قبر له عذاب نه، او د ژوند او مرګ له فتنونه، او د مسيح دجال د فتنې له شرنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضيلت : ابن عباس فرمايي چې رسول الله ﷺ به مونږ ته دا دعا داسې (په اهتمام سره) ښودله لکه څنګه چې به يې دقرآنکريم يو سورت راته ښودلو. (ابن ماجه)

❁ اللَّهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنَ النَّارِ.

(ابن ماجه)

ژباړه: الهي! زه له تانه د جنت سوال كوم، او په تاسره له دوزخ نه پناه غواړم.

❁ ﴿ رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ (البقرة:۲۰۱)

ژباړه: اى زمونږ پروردګاره! مونږ ته په دنيا كې نيكى راكړې، او په آخرت كې نيكى راكړې، او د دوزخ له عذاب نه مو وساتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلاَةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ رَبَّنَا اغْفِرْلِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ (ابراهيم: ۴۰-۴۱)

ژباړه: ای پرورد ګاره! ما او زما اولاد د لمانځه قايمونکي وګرځوه، ای ربه! زما دعا قبوله کړې. ما وبښې او زما مور او پلار وبښې. او ټولو مسلمانانو ته ببښنه وکړې. په هغه ورځ چې حساب او کتاب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لمانځه کې قولي اوفعلي سنتونه

قولي سنتونه

د لمانځه پورتني تقريبا ۲۴ قولي سنتونه (اذکار او د عاګانې) که د شپې او ورځې د معروفو نفلي لمنځونو په هر رکعت کې وويل شي نو له څلور سوو څخه زيات سنتونه کيږي، اوکه په فرض او سنت لمنځونو کې ادا کړای شي، نو په شپه او ورځ کې له اووه سوو څخه زيات سنتونه کيږي چې مجموعا له يولس سوو څخه زيات سنتونه کيږي.

فعلي سنتونه

د لمانځه فعلي سنتونه چې د فقهې په کتابونوکې په تفصيل سره د تکبير تحريمه نه تر سلام پورې ذکر شوي دا سنتونه که په فرض سنت او نفل لمونځونو کې ادا کړی شي نوپه شپه او ورځ کې ددې عدد تر زرو سنتونو پورې رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار لمانځه سنتونه

۱- د سهار سنتونه خفیف او مختصر اداکول

عائشه رضی الله عنها فرمایي چې: رسول الله ﷺ به د فجر آذان او اقامت تر منځ دوه مختصر رکعتونه کول. (متفق علیه)

۲- د سهار په سنتونو کې مسنون سورتونه ویل

په لومړي رکعت کې د فاتحې نه وروسته الکافرون او په دوهم کې د الاخلاص سورت لوستل. (ابن حبان)

۳- د سهار له لمانځه نه وروسته په مسجد کې کښیناستل

په حدیث شریف کې راځي چې رسول الله ﷺ به کله د سهار لمونځ ادا کړو بیا به تر هغه په خپله مصلاه کې ناست وو تر څو به لمر ښه پورته شو. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! مونږ له تا نه مدد غواړو. او له تانه بښنه غواړو. او پر تا ايمان لرو. او پر تا توکل کوو. او ستا په خير سره ستاينه کوو. او ستا شکر ادا کوو او ستا ناشکري نه کوو. او له هغه چا نه لرې ځو او پرېږدو يې څوک چې ستا نافرماني کوي.

الهي! خاص ستا عبادت کوو، او خاص تاته لمونځ او سجده کوو. او تاته ستا په اطاعت او کار کې ګړندي درځو. ستا د رحمت اميد لرو او ستا له عذاب نه ويرېږو بې له شکه ستا عذاب کفارو ته رسيږي.

۞ اللّٰهُمَّ اهْدِنِيْ فِيْمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِيْ فِيْمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِيْ فِيْمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِيْ فِيْمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِيْ شَرَّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِيْ وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، وَإِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَّالَيْتَ، وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ. (ترمذي، ابن ماجه، ابوداود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وتر لمانځه سنتونه

۱- په وتر لمانځه کې مسنون سورتونه لوستل

په اول رکعت کښې د الاعلی، په دوهم کښې د الکافرون، او په دریم کښې د الاخلاص سورتونه لوستل. (ابوداود، ترمذي، ابن ماجه)

۲- د وتر لمانځه دعا (قنوت)

یادونه: له لاندې دعاوو څخه یوه ویل کفایت کوي:

❁ اللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِيْ عَلَيْكَ الْخَيْرَ وَنَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ، وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ. اللّٰهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّيْ وَنَسْجُدُ وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ وَنَرْجُوْ رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ.

(الدرالمنثور للسیوطي، ابوداود في المراسیل، السنن الکبری)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! د هغو كسانو په جمله كې چې تا ورته هدايت كړى ما ته هم هدايت وكړه. او د هغو كسانو په جمله كې چې تا ورته عافيت كړى ما ته هم عافيت وكړه. ما هم له شر نه وساته او د هغو كسانو په جمله كې چې تا محفوظ كړي ما هم محفوظ كړه. او څه چې د راكړي په هغه كې راته بركت واچوه، او څه چې تا فيصله كړې، د هغه له شر نه مې وساته. ځكه همدا ته فيصله كوونكى يې. او ستا د حكم څوك دفعه كوونكى نشته. په رښتيا سره چې ته له چا سره دوستي وكړې، هغه به خوار نشي. او له چا سره چې دښمني وكړې. هغه به عزتمند نشي، ته مبارك ذات يې. او د لويې ښتن يې اى زمونږ پروردګاره!.

۳- د وترو له لمانځه نه وروسته ذكر

❁ سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ والرُّوحِ

(درې ځلې، درېم ځل به لوړ او اوږده اواز سره)

(نسائى، دار قطنى)

ژباړه: پاكي ده دكايناتو پاچا لره. پوره پاكي ده. د ملايكو او جبرايل پروردګار لره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شپه او ورځ کښې نفلي لمنځونه

۱- د فرض لمنځونو سره سنت لمنځونه

رسول الله ﷺ فرمايي: «چا چې په شپه او ورځ کې دولس رکعته لمونځ ادا کړو. هغه ته به په جنت کښې يو کور جوړ کړای شي، څلور رکعته د ماسپښين د فرضونه وړاندې. دوه له هغې وروسته. دوه د ماښام نه وروسته، دوه د ماخوستن نه وروسته او دوه رکعته له سهارنه مخکښې.». (الترمذي)

يادونه: پورتنيو دولسو رکعتونو ته نفلي لمونځ پدې اعتبار وايي چې له فرض لمونځ نه علاوه او اضافه دي، او سنت ځکه ورته وايي چې نبي کريم ﷺ مواظبت يا هميشه والی پرې کړی.

۲- د اشراق لمونځ

رسول الله ﷺ فرمايي: «څوک چې د سهار لمونځ په جماعت سره وکړي، او بيا د الله ﷻ ذکر کوي تر دې چې لمر اوچت شي، او بيا دوه رکعته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړي نوده ته د يو حج او يوې عمرې مکمل، مکمل، مکمل اجر ورکول کيږي». (الترمذي)

۳- د څاښت (ضحی) لمونځ

ابو هريرة رضي الله عنه فرمايي: ماته زما خليل ﷺ د دريو خبرو وصيت کړی وو: يو دا چې په هره مياشت کښې درې ورځې روژه ونيسم. دوهم دا چې د څاښت دوه رکعته لمونځ وکړم. او دريم دا چې له ويده کيدو وړاندې وتر لمونځ وکړم. (متفق عليه)

يادونه: بعضې علماء د اشراق او څاښت لمونځ يو ګڼي.

فائده: دا لمونځ د ۳۶۰ صدقاتو برابر دی. ځکه چې د انسان په جسم کښې ۳۶۰ غړي (بندونه) دي. او د هر بند شکر ادا کولو لپاره صدقې ورکولو ته ضرورت دی، لکه چې رسول الله ﷺ فرمايي: «په تاسې کښې د هر شخص په هر بند (غړي) باندې هره ورځ صدقه لازميږي، نو هر ځل سبحان الله ويل صدقه ده، او هر ځل الحمدلله ويل صدقه ده، او هر ځل لااله الاالله ويل صدقه ده، او هر ځل الله اکبر ويل صدقه ده، او د نيکۍ هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

كار صدقه ده. او د بدۍ نه منع كول صدقه ده، او د دې هرڅه لپاره د څاښت پروخت دوه ركعته لمونځ كفايت كوي». (مسلم)

۴- د ماز ديگر لمونځ نه وړاندې څلور ركعته

نبي كريم ﷺ فرمايي: «الله ﷻ دې په هغه چا رحم وكړي چې د ماز ديگر نه وړاندې څلور ركعته اداكړي». (ابو داود، ترمذي)

۵- د ماخوستن نه وړاندې نفل لمونځ

رسول الله ﷺ فرمايي: «د هرو دوو آذانونو تر منځ لمونځ دی، د هر دوو آذانونو تر منځ لمونځ دی. په دريم ځل يې وفرمايل: چې د چا خوښه شي». (متفق عليه)

امام نووي رحمه الله فرمايي: د دوو آذانونو نه مراد آذان او اقامت دی.

۶- نفل لمنځونه په كور (استوگن ځای) كې كول

رسول الله ﷺ فرمايي: «د فرض لمانځه نه علاوه د انسان تر ټولو غوره لمونځ هغه دی چې په كور كې يې كوي». (متفق عليه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ﷺ فرمايي: «د انسان هغه نفل لمونځ چې د خلکو څخه يې پټ کوي. له هغه لمانځه چې هغه يې د خلکو وړاندې کوي پنځه ويشت درجې لوړ دی». (ابو يعلی)

رسول الله ﷺ فرمايي: «د انسان هغه لمونځ چې په کور کې يې کوي. د هغه پر هغه لمونځ چې د خلکو په وړاندې يې کوي داسې فضيلت لري، لکه فرض لمونځ چې په نفل لمونځ فضيلت لري». (طبراني)

د دې سنت فايده او فضيلت دا دي چې:

- په دې سره د انسان په لمانځه کې خشوع او اخلاص زياتيږي او د رياء څخه پرې ژغورل کيږي.
- په کور رحمت راوريږي. او شيطان له کور څخه وځي.
- د نفل لمونځ اجر څو چنده زياتيږي. لکه د فرض لمونځ اجر چې په مسجد کې زياتيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترې طرف ته لمونځ كول

رسول الله ﷺ فرمايي: «كله چې له تاسې نه څوك لمونځ كول غواړي نو د سترې طرف ته دې لمونځ ادا كړي. او هغې ته دې نژدې شي،او د خپل ځان او سترې تر منځ دې چاته د تيرېدو اجازه نه وركوي.

(ابو داود، ابن ماجه)

دا حديث ددې خبرې دليل دى، چې د هر لمانځه لپاره ستره كېښودل سنت عمل دى. كه لمونځ كوونكى په جومات كې وي كه په كور كې، كه نارينه وي كه ښځينه، ډېر لمونځ كوونكي په دې سنت دعمل نه كولو په وجه خپل ځان ددې له اجر څخه محروموي. حال دا چې په دې سنت هم د نورو سنتونو په څېر په شپه او ورځ كښې ډېر ځلې عمل كيداى شي، كه د فرض لمانځه نه وړاندې او وروسته سنت لمنځونه، تحية المسجد، وتر، د اشراق او څاښت او فرض لمنځونه د سترې طرف ته وشي نو انسان د همدې يو سنت په تكرارولو سره ډېر زيات اجر ترلاسه كولاى شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترې بعضې مسائل:

- ستره هر هغه شي ته وايي چې لمونځ کوونکی يې د قبلې طرف ته خپلې مخې ته ږدي مثلاً: ديوال، ستنه، لکړه، چوکۍ وغيره.

- د سترې د عرض کوم حد مقرر ندی، مګر اوږدوالی يې کم نه کم يوه لويشت وي.

- امام نووي رحمه الله فرمايي د سترې او لمونځ کوونکي تر منځ تقريباً درې لاسه فاصله پکار ده، دومره چې د سجدې لپاره ځای ولري.

- ستره د امام او منفرد دواړو لپاره يو شان مشروع ده، که فرض لمونځ وي او که نفل.

- د امام ستره د مقتديانو لپاره هم کفايت (بسنه) کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترې فوائد:

- که ستره موجوده وي نو د لمونځ کوونکي نظر په یوه ځای پاتې کیږي. اوپه دې سره په لمانځه کښې خشوع پیداکیږي. او که ستره نه وي نو د لمونځ کوونکي نظر بل خواته ځي چې په دې سره دهغه فکر منتشر کیږي.
- که ستره موجوده وي نو تیریدونکو خلکو ته آسانتیا وي. او کنه نو لمونځ کوونکی د نورو لپاره د لارې سد جوړیږي.

د استخارې دعا او لمونځ

څوک چې د خالق نه خیر وغواړي. او د مؤمنانو سره مشوره وکړي. او په کار کې ښه فکر وکړي. نو هیڅکله به پښیمانه نشي. الله ﷻ فرمايي:

ژباړه: «او له دوی (مؤمنانو) سره په کار کې مشوره وکړه، او چې کله (د کار کولو) عزم او اراده وکړې. نو پر الله ﷻ توکل او تکیه وکړه».

(آل عمران: ۱۵۹)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه: د لاندې حدیث د لفظ نه دا معلومیږي چې په ټولو کارونو کې استخاره کول پکار دي. که هغه جهادي وي. که اجتماعي. که سیاسي وي. او که اقتصادي، تر څو د الله ﷻ له جانبه ورته د خیر طرف روښانه شي، خو د الله ﷻ نافرمانۍ. او د فرائضو اداکولو ته استخاره کول جائز نه دي.

د استخارې له لارې په اصل کې انسان له الله ﷻ څخه په خپلو کارونو کې د توفیق او هدایت سوال کوي، د څه په نتیجه کې چې الله ﷻ د انسان په زړه کې د هغې کار د فائدې او نقصان په باره کې الهام کوي، او د هغه زړه یوې خواته مطمئن کوي. بله دا چې الله ﷻ حالات، واقعات او دهغې مقدمات هم هغې خوا ته ګرځوي کومې خوا ته چې استخاره کونکي خیر غوښتلی وو، او یوې خوا ته د استخاره کونکي قناعت او اطمئنان حاصلیدل په حقیقت کې د الله ﷻ له جانبه هدایت او د استخارې ځواب دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنې خلک استخاره له خوب لیدلو سره مشروطه وي، خو دا ضروري نده. ځکه چې الله جلاله دخپل بنده په زړه کې د خیر جانب ته میلان او اطمئنان په ویښه او خوب دواړو حالتونو کې اچولی شي.

د استخارې لپاره نفل لمونځ د مکروهه وختونو نه پرته په هر وخت کې ادا کولی شي.

امام نووي رحمه الله فرمايي: که استخاره کونکی له لمونځ کولو نه عاجز وي. نو یواځې په دعا هم اکتفا (بسنه) کولی شي.

حضرت جابر بن عبد الله رضی الله عنهما فرمايي: پیغمبر ﷺ به مونږ ته په هر کار کې د استخارې داسې ښوونه کوله. لکه څنګه چې به یې مونږ ته د قرآنکریم د یو سورت ښوونه کوله، (او داسې به یې) فرمایل: «کله چې له تاسې نه څوک د کوم کار کولو اراده وکړي، نو دوه رکعته غیر فرضي (نفل) لمونځ دې وکړي. او بیا دې ووايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْتَخِيْرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيْمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ اللّٰهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هٰذَا الْأَمْرَ (د هغه کار نوم به اخلي) خَيْرٌ لِّيْ فِيْ دِيْنِيْ وَمَعَاشِيْ وَعَاقِبَةِ أَمْرِيْ فَاقْدُرْهُ لِيْ وَيَسِّرْهُ لِيْ ثُمَّ بَارِكْ لِيْ فِيْهِ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هٰذَا الْأَمْرَ (د هغه کار نوم به اخلي) شَرٌّ لِّيْ فِيْ دِيْنِيْ وَمَعَاشِيْ وَعَاقِبَةِ أَمْرِيْ فَاصْرِفْهُ عَنِّيْ وَاصْرِفْنِيْ عَنْهُ وَاقْدُرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ ارْضِنِيْ بِهِ. (البخاري)

ژباړه: الهي! زه ستا په علم سره له تا نه خير غواړم. او ستا په قدرت سره له تا نه طاقت غواړم. او ستا د لوی فضل او رحمت سوال درنه کوم، ځکه ته قادر يې. او زه عاجز يم. او ته پوهيږې او زه نه پوهيږم، او ته په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غيبو ښه پوه يې. الهي! که ته پوهيږې چې دا کار — د هغه کار نوم به اخلي — زما لپاره په دين او دنيا کې. او انجام د کار کې خير وي. نو ته يې زما په برخه کړې. او ما لره يې آسانه کړې، او بيا ما لره په هغه کې برکت واچوې، او که ته پوهيږې چې دا کار زما لپاره په دين او دنيا کې، او په انجام د کار کې بد دی. نو له ما نه يې وګرځوې. او ما له هغه نه وساتې. او ما ته خير را په برخه کړې چيرته چې وي. او بيا ما په هغه بسره خوشحاله کړې».

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاصو ورځو ځانګړي سنتونه

د جمعې د ورځې سنتونه

۱- د سورت کهف تلاوت کول

له ابو سعید ﷺ څخه روایت دی چې نبي کریم ﷺ فرمایلي "چاچې د جمعې په ورځ سورت کهف تلاوت کړو د هغه لپاره به (دا تلاوت) د دوو جمعو تر منځ رڼا (بصیرت) جوړیږي. (صحیح الجامع)

۲- په کثرت سره دعا کول

له جابربن عبدالله ﷺ څخه روایت دی چې نبي کریم ﷺ فرمایلي" د جمعې ورځ په دولسو برخو ویشل شوې په هغې کې یوه برخه داسې ده چې هیڅ مسلمان بنده به داسې نه وي چې په هغې کې یې له الله ﷻ نه څه غوښتي وي او الله ﷻ هغه نه وي ورکړي.نو دا وخت له مازدیګره وروسته په آخري برخه کې ولټوئ. (ابو داود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- په کثرت سره درود ويل

اوس بن اوس ﷺ له نبي کريم ﷺ څخه روايت کوي چې هغوی فرمايل " جمعه ستاسې له بهترينو ورځو څخه ده، په همدې ورځ آدم ﷺ پيدا شوی، په همدې ورځ بيا وفات شوی، په همدې ورځ به (دقيامت) شپيلی پوکل کيږي، په همدې ورځ به (دقيامت) ځيره وهل کيږي، نو په همدې ورځ پرما زيات درود وايئ. (ابوداود، النسائي)

د دوشنبې او پنجشنبې د ورځې روژه نيول

اسامه ﷺ فرمايي رسول الله ﷺ به د دوشنبې او پنجشنبې په ورځ روژه نيوله او فرمايل به يې " په دې دوو ورځو کې اعمال د الله ﷻ په دربار کې وړاندې کيږي. (ابن خزيمه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایام بیض (قمري میاشتې ۱۵، ۱۴، ۱۳) روژې نیول

ابوهریرة رضی الله عنه فرمایي رسول الله ﷺ ماته د دریو کارونو وصیت کړی : د هرې میاشتې درې روژې نیول ، د څاښت دوه رکعته لمونځ کول ، او له ویده کیدو وړاندې د وتر لمونځ کول. (البخاري)

د عاشورا (۱۰ د محرم) روژه نیول

له ابن عباس رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایلي : د عاشوراء روژه و نیسئ او په هغې کې د یهودو مخالفت وکوئ نو یوه روژه ترې وړاندې یا وروسته هم ونیسئ. (مسنداحمد)

د عرفات د ورځې روژه نیول

ابو قتادة رضی الله عنه فرمایي چې له رسول الله ﷺ څخه د عرفات د ورځې روژې پوښتنه وشوه، نو رسول الله ﷺ وفرمایل :دا روژه د تیر کال او راتلونکي کال گناهونه معاف کوي. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجهاد اړوند دعاګانې

۱- د حکمرانانو له ظلم نه د ځان ساتنې دعا

❁ اللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. (الأدب المفرد للبخاري)

ژباړه: الهي! ای د اوو آسمانونو پرورد ګاره! او د لوی عرش پرورد ګاره! زما لپاره پناهګاه (ساتنځای) شې له دې نه چې فلانکی د فلانکي زوی، او د هغه ډلې چې ستا د مخلوقاتو نه دي پر ما زیاتی او تجاوز وکړي، چا ته چې ته پناه ورکړې هغه غالبه دی، او ډیره لویه ده ستاینه ستا، او بې له تا نه بل د عبادت وړ معبود نشته.

❁ اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعاً، اللهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلَانٍ(د هغه كس نوم به اخلي) وَجُنُودِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَاراً مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ. (درې ځلې) (الأدب المفرد للبخاري)

ژباړه: الله ﷻ ډير لوی دی، الله ﷻ له خپل ټول مخلوق نه زورور دی، الله ﷻ له هغه چا نه ډير زورور دی، له كوم نه چې زه ويريږم، او خطر احساسوم، په هغه الله ﷻ سره پناه غواړم كوم چې بې له هغه نه بل د عبادت وړ معبود نشته، او (هغه ذات) چې ټينګونكی د اوو آسمانونو دی، له دې نه چې بې دده له اجازې او حكم نه پر ځمكه را ولويږي، (پناه غواړم) ستا د فلانكي بنده له شر نه، او د هغه له انسي او جني پيروانو او لښكرو نه، الهي! د دوی له شر نه زما لپاره پناهګاه شې، او ډيره لويه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه ستا، او مبارک دی نوم ستا، او بې له تا نه د عبادت وړ معبود نشته.

۲- دښمن ته ښیرا کول

❁ اللّٰهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللّٰهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ. (مسلم)

ژباړه: الهي! ای د کتاب نازلونکیه! ای ژر حساب کونکیه! (د دښمنانو) ډلو ته ماتې ورکړې، الهي! ته ماتې ورکړې، او ځمکه يې تر پښو لاندې ولړزوې.

۳- د دښمن سره مخامخ کیدو دعا

❁ اللّٰهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِيْ نُحُوْرِهِمْ، وَنَعُوْذُ بِكَ مِنْ شُرُوْرِهِمْ. (ابو داود، حاکم)

ژباړه: الهي! مونږ تا د دوی مقابلې ته ګرځوو، او په تا سره د دوی له شر نه پناه غواړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ. (البخاري)

ژباړه: الله ﷻ مونږ ته بس او کافي دی، او هغه ښه کار ساز دی.

فضيلت: په حديث کې راغلي چې دا دعا ابراهيم عليه السلام اور ته د غورځيدو پرمهال او نبي ﷺ د مشرکانو سره د جنګ پرمهال ويلې وه. (البخاري)

۴- د کوم قوم نه چې ويره لرې دا دعا به وايې

اللّٰهُمَّ اكْفِنِيْهِمْ بِمَا شِئْتَ. (مسلم)

ژباړه: الهي! څنګه چې ته غواړې هماغسې مې د هغوی له شر نه وساتې.

۵- د جنګ پر مهال دعا

اللّٰهُمَّ أَنْتَ عَضُدِيْ وَأَنْتَ نَصِيْرِيْ، بِكَ أَحُوْلُ وَبِكَ أَصُوْلُ وَبِكَ أُقَاتِلُ. (ابو داود، ترمذي)

ژباړه: الهي! ته زما مټ يې، او ته مې مددګار يې، ستا (په قدرت) سره ګرځم راګرځم، او (په دښمن باندې) حمله کوم، او جنګيږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- د دښمن له محاصرې نه د وتلو دعا

❁ اللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِنَا وَآمِنْ رَوْعَاتِنَا. (احمد)

ژباړه: الهي! زمونږ کمزوري پټې کړې، او زمونږ ډار او خوف په امن تبدیل کړې.

۷- د دښمن له نظر نه د ځان ساتنې او پټیدو اذکار

امام قرطبي رحمه الله په خپل تفسیر الجامع لاحکام القرآن کې د روایاتو او سیرت په رڼا کې د قرآن کریم څو آیاتونه ذکر کړي د کومو په قرآئت سره چې مسلمان د دښمن له سترګو او نظر نه پټ پاتې کیدای شي :

د ابوبکر ﷺ له لور اسماء څخه روایت دی هغه فرمایي چې کله د " تبت یدا ابي لهب" سورت را نازل شو نو ام جمیل بنت حرب (د ابو لهب ښځه) پداسې حال کې چې ډبره یې په لاس وه او په چغو او غصه یې دا الفاظ زمزمه کول "مذمما ابینا، و دینه قلینا،و امره عصینا " او د نبي علیه السلام په لټه کې وه او نبي علیه السلام د ابوبکر صدیق ﷺ سره په جومات (مسجدالحرام) کې ناست وو. کله چې ابوبکر ﷺ هغه ولیده نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېې فرمايل : اى رسول الله ﷺ هغه (ام جميل) راغله او زه ويرېږم چې تاسې وه نه ويني، نو رسول الله ﷺ وفرمايل: هغه مانشي ليداى، بيا هغوى (رسول الله ﷺ) دا آيت قرآئت كړ :

۞ وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا. (الاسراء: ۴۵)

نو (ام جميل) د ابوبكر ﷺ مخې ته ودرېده او رسول الله ﷺ يې ونه ليدو...... (مستدرک حاكم)

امام قرطبي فرمايي :كعب ﷺ ددې آيت په تفسير كې فرمايلي: رسول الله ﷺ به د مشريكينو څخه په دريو آياتونه ځان پټولو او ساتلو:

۞ " وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن

(c) ketabton.com: The Digital Library

يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا " (الكهف: ٥٧)

❁ " أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ " (النحل: ١٠٨)

❁ " أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِن بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ " (الجاثية : ٢٣)

امام قرطبي رحمه الله فرمايي : دې آيتونو ته د سورت يس له شروع نه تر " فهم لا يبصرونه" پورې آيتونه هم بايد اضافه شي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

يس (1) وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (2) إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (3)
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (4) تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (5) لِتُنْذِرَ
قَوْمًا مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (6) لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ
عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (7) إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ
أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (8) وَجَعَلْنَا مِنْ
بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ
لَا يُبْصِرُونَ (۹) (يس : ۱-۹)

په سيرت کې ثابته ده چې د رسول الله ﷺ کور د هجرت پرمهال مشرکينو محاصره کړو نو رسول ﷺ علي رضي الله عنه پر خپله بستره پريښود او خپله له کوره ووتلو او يو موټی خاوره يې راواخيستله او د سورت يس له شروع نه تر (فهم لا يبصرون) پورې آيتونه يې قرآئت کړل او له کور

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه را چاپېره شوو ټولو مشرکینو په سرونو یې دا خاورې واچولې او الله ﷻ د هغوی سترګې او نظر بند کړو او رسول ﷺ د هغوی له مخې سره تیر شو.

بیا امام قرطبي رحمه الله خپله یوه واقعه ذکر کوي چې په قرطبه کې زه د دښمن له مخې وتښتیدم او یوې خواته شوم نو د دښمن دوه عسکر زما په لټه کې راووتل او زه په خلاص میدان کې پاتې شوم او هیڅ شی پیدا نشو چې زه یې شاته پټ شم نو ما د سورت یس دا آیتونه او د قرآن نور آیتونه تلاوت کړل، نو هغوی دواړه زما مخې ته تیرشول او بیا را وګرځیدل او یو هغه بل ته ووې یل چې دا پیری وو، او دا ځکه الله ﷻ د دوی سترګې او نظر واخیستلو او الحمدلله زه یې ونه لیدم.

(الجامع لأحکام القرآن للإمام قرطبي رحمه الله: ۱۰ /۲۶۹-۲۷۰)

۸- د جنګ له میدان نه د بیرته راتلو دعا

په هر لوړ ځای درې ځلې الله اکبر وېل، او بیا دا دعا وېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، إِنْ شَاءَ اللهُ تَائِبُونَ، عَابِدُونَ حَامِدُونَ لِرَبِّنَا سَاجِدُونَ، صَدَقَ اللهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

(بخاري، مسلم)

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، یو دی، شریک نه لري، هغه لره پاچاهي او غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی، مونږ بېرته راتلونکي، توبه ایستونکي، عبادت کونکي، یواځې د خپل پروردګار ستایونکي یو، الله ﷻ خپله وعده رښتونې کړه، او د خپل بنده مرسته یې وکړه، او په یواځې یې (د کفارو) ډلو ته ماتې ورکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو سره د ليدو کتو سنتونه

۱- سلام اچول

د نبي کريم ﷺ نه پوښتنه وشوه چې په اسلام کې کوم عمل غوره دی؟ ويې فرمايل: «خلکو ته ډوډۍ ورکول، او هر چا باندې سلام اچول که ته يې پيژنې او که نه». (متفق عليه)

يو کس د رسول الله ﷺ په خدمت کښې حاضر شو او ويې ويل: السلام عليکم، رسول الله ﷺ (دسلام)ځواب ورکړ او بيا کښيناست، رسول الله ﷺ وفرمايل: «د ده لپاره لس نيکۍ دي». بيا بل کس راغلو هغه وويل: السلام عليکم ورحمة الله. رسول الله ﷺ ځواب ورکړ او بيا کښيناست، رسول الله ﷺ وفرمايل: «د ده لپاره شل نيکۍ دي». بيا بل کس راغلو هغه وويل: السلام عليکم ورحمة الله وبرکاته، رسول الله ﷺ ځواب ورکړ او بيا کښيناست. رسول الله ﷺ و فرمايل: «د ده لپاره ديرش نيکۍ دي». (ابوداود، الترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک چې د سلام په یوه برخه اکتفا کوي او پوره سلام نه اچوي، هغه څومره اجر او ثواب ضایع کوي. که پوره سلام ووایي نو دیرش نیکۍ ورته لیکل کیږي. او یوه نیکي په لس نیکیو لیکل کیږي. نو پوره سلام ویونکي ته درې سوه نیکۍ لیکل کیږي. او الله ﷻ چې چاته وغواړي تردې هم زیاتې نیکۍ ورته لیکي، نوخپله ژبه د پوره سلام ویلو سره عادي کول پکار ده، تر څو دومره عظیم اجر او ثواب تر لاسه شي.

دا خبره مه هیروئ لکه څنګه چې سلام د ملاقات په وخت سنت دی د جدا کیدو په وخت هم سنت دی. رسول الله ﷺ فرمایي: ستاسې نه چې څوک مجلس ته لاړشي نو سلام دې ووایي او چې بیا له هغه ځایه تلل غواړي نو بیا دې سلام ووایي ځکه چې ملاقات د جدایی نه زیات د سلام حق نه لري. (ابوداود والترمذي)

۲- په ورین تندي اوخندا سره مخامخ کیدل

رسول الله ﷺ فرمایي: «د نیکۍ کوم کار حقیر مه ګڼئ اګر که د خپل ورور سره په ورین تندي مخامخ کیدل هم وي». (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- مصافحه یا لاس ورکول

رسول الله ﷺ فرمایي: «دوه مسلمانان چې کله یوبل سره مصافحه کوي نو د یوبل نه تر جدا کیدو وړاندې الله ﷻ د هغوی ګناهونه معاف کوي».

(ابوداود، ابن ماجه، ترمذي)

امام نووي رحمه الله فرمایي: چې د هر ملاقات په وخت لاس ورکول مستحب دي.

۴- نیکه او ښه خبره کول

رسول الله ﷺ فرمایي: «نیکه خبره کول صدقه ده». (متفق علیه)

نیکه خبره: ذکر، دعا، سلام، ښه اخلاقو او آدابو ټولو ته ویل کیږي.

۵- د مجلس دعا

عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روایت دی چې رسول الله ﷺ به په یوه مجلس کې په شمار سل ځلې دا دعا ویله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

ژباړه: ای زما پروردګاره! ښښنه راته وکړې، او توبه مې قبوله کړې، په رښتیا سره چې ته ښه توبه قبلوونکی، ډیر ښښوونکی یې.

(ترمذي، ابن ماجه)

۶- د مجلس کفاره

❁ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ. (ابن ماجه، ابوداود، ترمذي، النسائي)

ژباړه: الهي! تا په پاکۍ سره یادوو ، او ستا پوره ستاینه کوو ، زه شاهدي ورکوم، چې بې له تا نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، زه له تا نه ښښنه غواړم، او تا ته توبه کوم.

په حدیث کې راغلي دي چې څوک په یو مجلس کې کښیني او بې ځایه خبرې په کې وکړي او د پاڅیدو نه مخکې نوموړې دعا ووايي په دې مجلس کې ټول کړي ګناهونه به الله تعالی ورته معاف کړي او که د نیکۍ مجلس وي نو دا دعا به د مهر په شان شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- څوک چې چا ته ووايي: "غَفَرَ اللهُ لَكَ" يعني: الله دې تا ته بښنه وکړي. نو هغه ته به ځواب داسې وايي: " وَلَكَ" يعني: الله دې تا ته هم بښنه وکړي. (احمد، نسايی)

10

۸- څوک چې چا ته ووايي: "إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللهِ" يعني: زه درسره د الله لپاره محبت لرم. هغه ته به په ځواب کې داسې وايي: "أَحَبَّكَ الَّذِيْ أَحْبَبْتَنِي لَهُ" يعني: هغه ذات دې درسره محبت وکړي چې تا د هغه لپاره زما سره محبت کړیدی. (ابو داود)

۹- څوک چې تا سره ښه وکړي هغه ته دعا

❁ جَزَاكَ اللهُ خَيْراً. (ترمذي)

ژباړه: الله دې تا لره خير (او نيک اجر) در کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- ځوک چې خپل مال تا ته وړاندې کړي هغه ته دعا.

❁ بَارَکَ اللهُ لَکَ فی أَهْلِكَ وَمَالِكَ. (البخاري)

ژباړه: الله دې تاته ستا په عيال او مال کې بر کت واچوي.

۱۱- د قرض اداء کولو په وخت قرض ور کونکي ته دعا

❁ بَارَکَ اللهُ لَکَ فی أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّما جَزاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ.

ژباړه: الله ﷻ دې تاته ستا په عيال او مال کې بر کت واچوي. په رښتيا سره چې د قرض بدله په ستاينه او اداينه سره وي.

(عمل اليوم والليله، نسائي، ابن ماجه)

۱۱- د مسلمان د ستايلو طريقه

د ابوبکر رضي الله عنه نه روايت دی. چې يو سړي د نبي ﷺ په وړاندې د چا ستاينه وکړه. نو هغوی ورته درې ځلې وفرمايل: «ته د هلاک شې. تا د خپل ورور څټ غوڅ کړو».

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيغمبرﷺ وفرمايل: «كله چې له تاسو نه څوك د خپل ملګري هرو مرو صفت كول غواړي، نو داسې دې ووايي:

﴿ أَحْسِبُ فُلَاناً وَاللهُ حَسِيبُهُ وَلَا أُزَكِّي عَلَى اللهِ أَحَداً أَحْسِبُهُ كَذَا وَكَذَا. (مسلم)

ژباړه: زه (په فلاني) همداسې ګمان كوم. او الله تعالى د هغه په حال ښه خبر دی (زه د هيچا په زړه نه يم خبر. او په زړونو عالم يو الله دی) او د الله ﷻ په وړاندې د هيچا تزكيه. او د هغه په سپيڅلتيا حكم نه كوم. زه په هغه داسې ګمان كوم.

(دا په هغه وخت كې) چې د هغه نه خبر وي».

د ستاينې درې سنتونه دي:

- چې ستاينه ضروري وي. او بې ځايه نه وي.
- ستاينه د پيژندنې په اساس وي. او په هغې كې دروغ او مبالغه نه وي.
- ستاينه په پورتنيو محطاتو الفاظو وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- كله چې د يو مسلمان صفت وشي نو هغه به داسې وايي

﴿ اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ، وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ. (الأدب المفرد للبخاري)

ژباړه: الهي! ته ما په هغه څه مه نيسه چې دوی يې زما په اړه وايي، او ما ته د هغه څه ښښنه وکړې چې دوی پرې خبر نه دي. او دوی چې په ما څه گمان کوي له هغه نه مې غوره وگرځوې.

۱۳- د پرنجيدلو دعا

پيغمبرﷺ فرمايي: «كله چې له تاسو نه څوک وپرنجيږي. نو ودې وايي: "الْحَمْدُ لِلَّهِ" (يعني ټوله ستاينه الله لره ده). هغه بل كس (اوريدونكى) به ورته وايي: "يَرْحَمُكَ اللَّهُ" (يعني الله تعالى دې پر تا رحم وكړي). هغه بل به بيا ورته وايي: "يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ" (يعني: الله ﷻ دې تا ته هدايت وكړي. او الله ﷻ دې ستا احوال او كار سم كړي)». (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴- د قهر او غوسې پر وخت دعا

❁ أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: زه په الله ﷻ سره له رټل شوي شیطان نه پناه غواړم.

۱۵- کله چې روژه دار ته څوک ښکنځلې وکړي نو هغه به داسې وايي.

❁ إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: زه روژه یم. زه روژه یم.

۱۶- څوک چې د ښکنځلي وي هغه ته دعا

❁ اللّٰهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذٰلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: الهي! کوم مؤمن ته چې مې ښکنځلې کړې دي، نو هغه ورته د قیامت په ورځ ځان ته د نژدیکت سبب وګرځوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷- د نظر له ویرې دعا

کله چې له تاسو نه څوک له خپل ورور. او یا په خپل ځان کې. او یا خپل مال کې داسې څه وګوري چې له هغه نه تعجب وکړي. نو د هغه لپاره دې د برکت دعا وکړي. ځکه چې نظر کیدل حق دي. (احمد، ابن ماجه)

مثلا و دوایي چې الله ﷻ دې برکت په کې واچوي.

۱۸- د تعجب او خوشحالونکي کار پیښیدو په وخت دعا

نبي ﷺ ته چې به کله خوشحالونکی کار مخې ته راغی نو داسې به یې ویل:

❁ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ.

(ابن السني، الحاکم)

ژباړه: پوره ستاینه هغه الله ﷻ لره ده چې په نعمت سره یې نیک کارونه ترسره کیږي.

❁ سُبْحَانَ اللهِ! (بخاري، مسلم)

ژباړه: الله ﷻ لره ټوله پاکي ده.

❁ اللهُ أَكْبَرُ! (بخاري، احمد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الله ﷻ ډېر لوی دی.

۱۹- د خواشینونکي کار د پیښېدو پر مهال دعا

نبي ﷺ ته به چې کله ناخوښ کار پيښ شو نو داسې به يې ويل:

۞ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ. (ابن السني ، الحاكم)

ژباړه: پوره ستاينه ده الله ﷻ لره په هر حال کې.

۲۰- د مصیبت په وخت دعا

۞ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وَاخْلُفْ لِي خَيْراً مِنْهَا. (مسلم)

ژباړه: بې شکه چې مونږ الله ﷻ لره يو. او هغه ته ورتلونکي يو. ای الله ﷻ ما ته زما په مصيبت کې اجر راکړې او د هغه په بدل کې ما ته له هغه نه ښه را کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډوډۍ خوړلو سنتونه

د ډوډۍ نه وړاندې او د خوړلو پر مهال سنتونه

۱- بسم الله ویل

که په پیل کې ترې هېره شوه چې کله ور په یاد شي ودې وایي:

❁ بِسْمِ اللهِ أَوَّلَهُ وَآخِرَهُ - یا بِسْمِ اللهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهُ. (ترمذي)

ژباړه: په اول او آخر کې د الله په نامه سره (خوراک کوم)

۲- په ښي لاس خوړل

رسول الله ﷺ فرمایي: «په ښي لاس خوراک او څښاک کوئ ځکه چې شیطان په چپ لاس خوړل او څښل کوي». (موطا، احمد)

۳- د خپل طرف نه ډوډۍ خوړل

تیر درې سنتونه په دې حدیث کښې ذکر دي: یو هلک د رسول ﷺ سره ډوډۍ ته کښیناست نو رسول الله ﷺ ورته و فرمایل: «ای هلکه! بسم الله ووایه او په ښي لاس یې خوره او له خپل طرف نه یې خوره». (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- که مړی (لقمه) د چانه ولویږي نو د هغې څندل او بیا خوړل

رسول الله ﷺ فرمايي: «کله چې له تاسې نه مړی ولويږي نوهغه دې وڅنډي او بيا دې يې وخوري». (مسلم)

۵- په دريو ګوتو خوړل

حديث شريف کښې راځي :رسول الله ﷺبه په دريو ګوتو مړی خوړله. (مسلم)

۶- ډوډۍ ته د کښیناستلو طریقه

په زنګنونو (د التحيات په شکل)کښيناستل. او يا ښۍ پښه درول أو په چپه پښه کښيناستل. (فتح الباري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډوډۍ خوړلو نه وروسته سنتونه

۱- د لوښي او ګوتو څټل

رسول الله ﷺ د ګوتو او لوښي څټلو امر کړی او فرمايلي يې دي چې تاسې ته نه ده معلومه چې بر کت په څه کښې دی. (مسلم)

۲- د خوړلو نه وروسته د الله شکر ادا کول

حديث شريف کښې راځي چې: الله ﷻ له هغه بنده نه راضي کيږي چې د خوړلو نه وروسته د هغه شکر ادا کوي. (مسلم)

رسول الله ﷺ به په لاندې دعا سره د الله ﷻ شکر ادا کولو:

۞ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ.

(ابوداود، ترمذي، ابن ماجه)

ژباړه: ټوله ستاينه هغه الله ﷻ لره ده چې پر مونږ يې خواړه وخوړل. او پر مونږ يې اوبه وڅښلې. او مونږ يې مسلمانان وګرځولو.

د دې دعا فضيلت دا دی چې د دې ويونکي تېر ګناهونه معاف کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْراً مِنْهُ. (ترمذي)

ژباړه: الهي! مونږ ته پدې خواړو کې برکت واچوې. او له هغه نه ښه خواړه را کړې.

❁ الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ، وَلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا. (بخاري، ترمذي)

ژباړه: ټوله ستاینه الله جل جلاله لره ده. ستاینه ډیره زیاته. پاکه. او بابرکته. نه پوره کیدونکې. او نه پریښودونکې. او له هغه نه، نه مستغني کیدونکې ستاینه. ای زمونږ پروردګاره!.

۳- د روژه ماتي په وخت کې دعا

❁ ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ. (ابوداود)

ژباړه: تنده ولاړه. او رګونه لانده شول. او که الله جل جلاله وغواړي اجر حاصل شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۞ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي. (ابن ماجه)

ژباړه: الهي! زه ستا په هغه رحمت سره چې هر څه ته رسيدونکی دی. له تانه سوال کوم چې ماته ببښنه وکړې.

۴- د چا په کور کې د روژه ماتي په وخت دعا

۞ أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ. (ابوداود، ابن ماجه)

ژباړه: تاسو کره دې روژه دار روژه ماته کړي، او ستاسو ډوډۍ دې نيکان وخوري. او ملايکې دې درته دعا وکړي.

۵- څوک چې چا ته څښاک يا خوراک ورکړي هغه ته دعا

۞ اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! تاچې دوی ته څه ورکړي په هغه کې برکت واچوې، او هغوی ته بښنه وکړې، او پرې ورحمیږې.

۶- څوک چې په چا اوبه وڅښي یا یې د ورکولو اراده وکړي، هغه ته دعا

❁ اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِيْ وَاسْقِ مَنْ سَقَانِيْ. (مسلم)

ژباړه: الهي! ته خواړه ورکړه هغه چاته چې ماته یې خواړه راکړل، او څروبه کړه هغه څوک چې زه یې څروبه کړم.

۷- د حیوان ذبحه کولو پر وخت دعا

❁ بِسْمِ اللهِ وَاللهُ أَكْبَرُ، اللّٰهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ، اللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي. (مسلم، بیهقي)

ژباړه: د الله ﷻ په نوم (حلالول کوم). الله ﷻ ډیر لوی دی. الهي! دا (قرباني) ستا له طرف نه ده، او ستا لپاره یې حلالوم. الهي! ته یې را څخه قبوله کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څښلو سنتونه

۱- بسم الله ویل

۲- په ښي لاس څښل

رسول الله ﷺ فرمايي: «په ښي لاس خوراک او څښاک کوئ ځکه چې شيطان په چپ لاس خوړل او څښل کوي». (موطا، احمد)

۳- د څښلو په وخت د لوښي نه بهر ساه (نفس) اخيستل او په دريو ساګانو (نفسونو) اوبه څښل

په حديث شريف کې راځي چې رسول الله ﷺ به د څښلو په وخت درې ځله ساه (تنفس) اخيستلو. (مسلم)

۴- په ناسته څښل

رسول الله ﷺ فرمايي: ستاسې نه دې څوک په ولاړه څښل نه کوي. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د څښلو نه وروسته الحمد لله ویل

رسول الله ﷺ فرمايي: «الله ﷻ له هغه بنده څخه راضي کيږي چې وخوري او (دهغې شکر اداکړي) الحمد لله ووايي. او چې کله وڅښي نو (د هغې شکر ادا کړي) الحمدلله ووايي». (مسلم)

۶- د شيدو څښلو دعا

❁ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ. (ترمذي)

ژباړه: الهي! مونږ ته په هغه کې برکت واچوې. او مونږ ته نور هم زيات راکړې.

د سفر اړوند اذکار

۱- د سپريدو دعا

❁ بِسمِ اللهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ﴿سُبْحٰنَ الَّذِىْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِيْنَ، وَاِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ﴾ (زخرف:۱۳)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: د الله ﷻ په نامه سره. الله ﷻ لره پوره ستاینه ده. پاک دی هغه ذات چاچې مونږ ته دا سپرلی په ولکه کې راکړې (مسخره کړې) او مونږ د هغې مهاروونکي نه یو. او مونږ خپل پروردګار ته بیرته تلونکي یو.

۞ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ إِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ فَاغْفِرْلِيْ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ إِلَّا أَنْتَ. (ابوداود، ترمذي)

ژباړه: الله ﷻ لره پوره ستاینه ده (درې ځلې)، الله ﷻ ډیر لوی دی (درې ځلې)، په پاکۍ سره یادوو تا ای الله ﷻ. ما پر خپل ځان زیاتی کړیدی. نو ماته بښنه وکړې. چې په رښتیا سره بې له تا نه بل څوک ګناهونه نشي بښلای.

۲- د سفر دعا

درې ځلې "الله اکبر" ویل. بیا لاندې دعا ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ ﴿سُبْحٰنَ الَّذِیْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِيْنَ، وَإِنَّآ إِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ﴾ (زخرف: ۱۳)

❁ اللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِيْ سَفَرِنَا هٰذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوٰى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضٰى. اللّٰهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هٰذَا، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللّٰهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيْفَةُ فِي الْأَهْلِ. اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ وَّعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ. (مسلم)

ژباړه: پاک دی هغه ذات چې مونږ ته یې دا (سورلۍ) تابع کړېده. او مونږ د هغه مهار وونکي نه یو. الهي! مونږ پدې سفر کې له تا نه د نیکۍ او پرهیزګارۍ. او د داسې عمل سوال کوو چې تا ته خوښ وي. الهي! ته مونږ ته دا سفر آسانه کړې. او اوږدوالی یې راته لنډ کړې. الهي! ته مو په سفر کې ملګرې. او په کور کې سر پرست یې. الهي! زه په تا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پناه غواړم د سفر له سختۍ نه، او له خوار حالت نه، او مال او عيال ته له ناوړه بيرته ستنيدو نه.

او چې كله له سفر نه بيرته ستنيدونكى وي نو همدا دعا به وايي، او ورسره به دا هم وايي:

❁ آئِبُوْنَ، تَائِبُوْنَ، عَابِدُوْنَ لِرَبِّنَا حَامِدُوْنَ. (مسلم)

ژباړه: بيرته راتلونكي، توبه ايستونكي، عبادت كونكي، دخپل پروردګار ستايونكي يو.

۳- د مقيم دعا مسافر ته

❁ أَسْتَوْدِعُ اللهَ دِيْنَكَ وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ.

(احمد، ترمذي)

ژباړه: زه ستا دين، او ستا امانت، او ستا د كارونو انجام الله ﷻ ته سپارم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿زَوَّدَكَ اللهُ التَّقْوَى وَغَفَرَ لَكَ ذَنْبَكَ وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ. (ترمذي)

ژباړه: الله ﷻ دې درته د پرهیزګارۍ توښه درکړي. او الله ﷻ دې ستا ګناه وبښي. او چیرته چې یې (الله ﷻ دې) درته نیکي آسانه کړي.

۴- د مسافر دعا مقیم ته

﴿أَسْتَوْدِعُكُمُ اللهَ الَّذِيْ لَا تَضِيْعُ وَدَائِعُهُ. (احمد)

ژباړه: هغه الله ﷻ ته دې سپارم. چې هغه ته سپارل شوي نه ضایع کیږي.

۵- په سفر کې تکبیر او تسبیح

جابر ﷺ فرمایي: کله به چې پورته ختلو نو (الله اکبر) به مو ویل. او کله به چې ښکته کیدو نو (سبحان الله) به مو ویل. (البخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- د سهار په وخت د مسافر دعا

❁ سَمَّعَ سامِعٌ بِحَمْدِ اللهِ، وَحُسْنِ بَلائِهِ عَلَيْنَا رَبَّنَا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا عَائِذاً باللهِ مِنَ النّارِ. (مسلم)

ژباړه: يو شاهدي ورکونکي الله ﷻ لره (زموږ) پر ستاينه . او پر موږ باندې د هغې د ښو نعمتونو شاهدي ورکړه، ای پروردګاره! زموږ مل اوسه، او خپل (بې شماره) نعمتونه (په خپل فضل سره) موږ ته را کړه. پناه غواړم په الله ﷻ سره (د دوزخ) له اور نه.

۷- په سفر يا پر ته له سفر نه په يو ځای کې د کوزيدلو او ودريدلو دعا

❁ أَعوذُ بِكَلِماتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ. (مسلم)

ژباړه: د الله ﷻ په بشپړ کلام سره د هغه څه له شر نه پناه غواړم چې الله ﷻ پيدا کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- بازار ته د ننوتلو دعا

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (ترمذي)

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته. یو دی شریک نه لري. هغه لره پاچاهي او غوره ستاینه ده. ژوند ورکوي. او مرګ را ولي. او هغه (همیشه) ژوندی دی. مرګ نه لري. خیر د ده په لاس کې دی. او هغه پر هر څه قادر او برلاسی دی.

۹- کلي یا ښار ته د ننوتلو دعا

❁ اللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الْأَرَضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنَ، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هٰذِهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا. (حاكم، ابن سني)

ژباړه: الهي! د اوو آسمانونو او د هغو تر سیوري لاندې مخلوقاتو پروردګاره! او د اوو ځمکو او د هغو پرسر مخلوقاتو پروردګاره! او د شیطانانو او په هغوی سره ګمراه شویو مخلوقاتو پروردګاره! او د بادونو او په هغوی سره د الوزل شویو مخلوقاتو پروردګاره! زه د دې کلي خیر. او د هغه د اوسیدونکو خیر. او د هغه څه خیر درنه غواړم کوم چې په هغه کې دي. او په تا سره پناه غواړم د هغه (کلي) له شر نه، او د هغه د اوسیدونکو له شر نه، او د هغه څه له شر نه کوم چې په هغه کې دي.

۱۰- د خره د هنګاري په وخت دعا

❁ أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

ژباړه: پناه غواړم په الله ﷻ سره د رټل شوي شیطان نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- د چرګ د آذان په وخت دعا

❁ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: الهي! زه ستا د فضل سوال کوم.

رسول الله ﷺ فرمايي: «کله چې د چرګ آذان واورئ. نو د الله ﷻ نه د هغه د فضل سوال وکړئ. ځکه چې هغه د آذان په وخت کې ملایکه لیدلې وي. او کله چې د خره هنګار واورئ. نو په الله ﷻ سره له شیطان نه پناه وغواړئ. ځکه چې هغه د هنګاري په وخت شیطان لیدلی وي».

د موسم اړوند اذکار او دعاګانې

۱- د نوې میاشت لیدلو دعا

❁ اللهُ أَكْبَرُ، اللّٰهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالأَمْنِ وَالإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيْقِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللهُ. (ترمذي، دارمي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الله ﷻ ډیر لوی دی، الهي! نه دغه نوې (میاشت) پر مونږ باندې را وخیژوه، له امن او ایمان سره. او له سلامتیا او اسلام سره، او له توفیق سره هغه څه ته چې ته یې خوښوې، ای میاشتې زمونږ او ستا پروردګار الله ﷻ دی.

۲- د موسم اولنۍ میوې لیدو دعا

❁ اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا. (مسلم)

ژباړه: الهي! زمونږ په میوه کې راته برکت واچوې. او زمونږ په ښار کې راته برکت واچوې. او زمونږ په (صاع) کې راته برکت واچوې. او زمونږ په (مد) کې راته برکت واچوې.

صاع او مد د وزن دوه پیمانې دي.

فایده: کله به چې رسول ﷺ ته نوې میوه راوړلی شوه هغه به په لاس کې ونیوه او دا دعا به یې وویله. بیا به یې په حاضرو خلکو کې تر ټولو کوچني ته ورکړه. (مسلم، الموطأ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د باد الوتلو په وخت دعا

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا.

(ابوداود، ابن ماجه)

ژباړه: الهي! له تا نه د دې باد دخير سوال کوم. او له شر نه يې په تا سره پناه غواړم.

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ. (مسلم، بخاري)

ژباړه: الهي! زه له تا نه د دې باد د خير سوال کوم. او د هغه څه د خير سوال درنه کوم چې په هغه کې دی. او کوم خير چې له ځان سره يې راوړی دی. او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه. او د هغه څه له شر نه چې په هغه کې دی. او له هغه شر نه چې له ځان سره يې راوړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- د تالندې دعا

❁ سُبْحَانَ الَّذِىْ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ. (موطا)

ژباړه: پاک دی هغه ذات چې تالنده او ملايکې د هغه له ويرې نه د هغه حمد ثنا او تسبيح وايي.

۵- د استسقاء (باران غوښتنې) لپاره څو دعاګانې

❁ اللّٰهُمَّ اسْقِنَا غَيْثاً مُغِيثاً مَرِيئاً مَرِيعاً، نَافِعاً غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ. (ابو داود)

ژباړه: الهي! پر مونږ باران و ورويې. نجات ورکونکی. مزه لرونکی، واښه شنه کونکی. فايده رسونکی. ضرر نه رسونکی. ژر کيدونکی، نه ځنډيدونکی.

❁ اللّٰهُمَّ أَغِثْنَا، اللّٰهُمَّ أَغِثْنَا، اللّٰهُمَّ أَغِثْنَا.

(بخاري، مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! پر مونږ باران و وروې، الهي! پر مونږ باران و وروې. الهي! پر مونږ باران و وروې.

❁ اللّٰهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ. (ابو داود)

ژباړه: الهي! خپل بنده ګان، او خپل څاروي خړوب کړه. او خپل رحمت خپور کړه. او خپل مړ ښار ژوندی کړه.

۶- د آسمان شین کیدو دعا

❁ اللّٰهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللّٰهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالظِّرَابِ، وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ.

(بخاري، مسلم)

ژباړه: الهي! زمونږ په شاوخوا یې و وروه. او نه پر مونږ باندې. الهي! پر غرورغو او د خوړونو په مینځونو. او د ونو شنه کیدلو ځایونو کې یې و وروه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- د باران وريدو په وخت کې دعا

❁ اللَّهُمَّ صَيِّباً نَافِعاً. (بخاري)

ژباړه: الهي! د خير او فايدې باران يې کړې.

۸- د باران وريدلو نه وروسته دعا

❁ مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللهِ وَرَحْمَتِهِ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: د الله جل جلاله په فضل او رحمت سره پر مونږ باران وو وريده.

په اهل او اولاد پورې اړوندې دعاګانې

۱- واده کونکي ته دعا

❁ بَارَكَ اللهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ.

(ابو داود)

ژباړه: الله جل جلاله دې تا لره برکت درکړي. او پر تا دې برکت وکړي، او تاسې دواړه دې په خير سره يو ځای کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د خپلې ښځې (میرمنې) لپاره دعا

❁ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ.

(ابو داود، ابن ماجه)

ژباړه: الهي! زه له تا نه د دې (میرمنې) د خیر سوال کوم. او د هغه څه د خیر سوال درنه کوم په کوم چې تا هغه پیداکړې ده. او پناه غواړم په تا سره د دې له شر نه. او له هغه شر نه په کوم چې تا هغه پیدا کړې ده.

۳- له خپلې ښځې سره د کوروالي نه مخکې دعا

❁ بِسْمِ اللهِ.اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا. (بخاري، مسلم)

ژباړه: د الله ﷻ په نوم. الهي! ته مو له شیطان نه لیرې کړې. او شیطان زمونږ له هغه اولاد نه لیرې کړې چې تا مونږ ته را کړی (مقدر کړی).

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضيلت: رسول الله ﷺ فرمايي: كله چې يو كس له تاسو نه د كوروالي اراده وكړي او دا دعا ووايي او اولاد يې پيدا شي ، هيڅكله به شيطان ورته ضرر ونه رسوي.

۴- مور او پلار ته د اولاد مبارکي ورکول

۞ بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي المَوْهُوبِ لَكَ، وشَكَرْتَ الوَاهِبَ، وبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرُزِقْتَ بِرَّهُ.

ژباړه: الله جلّ جلاله دې ستا په درکړل شوي ماشوم کې برکت واچوي. او د هغه د ورکونکي شکر اداء کړې. او ماشوم دې خپل قوت (ځوانۍ) ته ورسیږي. او د هغه نيکي (ښيګڼه او فرمانبرداري) دې په نصيب شه.

(الأذكار للنووي)

۵- او د ماشوم والدين به په ځواب کې داسې وايي:

۞ بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْراً، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابَكَ. (الأذكار للنووي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الله جل جلاله دې تا ته برکت درکړي. او پر تا دې برکت کښېږدي. او الله جل جلاله دې تا ته نیکه جزا (ثواب) درکړي. او همداسې ماشوم دې در په برخه کړي، او ثواب دې تا ته زیات کړي.

۶- ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا

❁ أُعِيذُكَ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لامَّةٍ. (بخاري)

ژباړه: زه د الله جل جلاله په کامل کلام سره تا ته له هر شیطان. او زهر ناک حیوان نه، او له هرې آفت او ضرر رسونکې سترګې نه پناه غواړم.

رسول الله ﷺ به د حسن او حسین رضي الله عنهما لپاره په همدې الفاظو پناه غوښتله او فرمایل به یې "أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللهِ...." (بخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خفګان او غم دعاګانې

۱- چا ته چې يو کار مشکل شي د هغه دعا

❁ اللّٰهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلاً، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزَنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلاً. (ابن حبان)

ژباړه: الهي! هيڅ آسانه شی نشته. مګر هغه چې ته يې آسان کړې. او ته چې وغواړې سخت او ګران آسانوې.

۲- د پريشانۍ او غم ليرې کولو دعا

❁ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الهَمِّ وَالْحَزَنِ، والعَجْزِ وَالْكَسَلِ، والْبُخْلِ والْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وغَلَبَةِ الرِّجَالِ. (البخاري)

ژباړه: الهي! زه په تا سره پناه غواړم له پريشانۍ او غم نه. او له کمزورتيا (سستۍ) او لټۍ نه. او بخيلتوب او بې زړه توب نه، او د قرض له زياتيدو او د خلکو له غلبې موندلو نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❁ اللّٰهُمَّ إِنِّيْ عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِيْ بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَلَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَداً مِّنْ خَلْقِكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِيْ كِتَابِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِيْ عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيْعَ قَلْبِيْ، وَنُوْرَ صَدْرِيْ، وَجَلَاءَ حُزْنِيْ وَذَهَابَ هَمِّيْ. (احمد)

ژباړه: الهي! زه ستا بنده، ستا د بنده زوی، ستا د مینځې زوی یم، زما غاړه ستا په لاس کې ده، ستا حکم پر ما جاري دی، ستا فیصله زما په حق کې عادلانه ده، ستا په هر هغه نوم سره له تا نه سوال کوم، چې تا خپله خپل ځان په هغه نومولی دی، او یا دې په خپل کتاب کې نازل کړیدی، او یا دې له خپل مخلوق نه چا ته ښودلی دی، او یا دې په خپل غیبي علم کې له ځان سره ساتلی دی، پدې ټولو درنه سوال کوم چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرآنکريم زما د زړه پسرلی، او د سينې روښنايي، او د غمونو لرې کونکی، او د پريشانيو ختمونکی وګرځوې.

۳- د بې قرارۍ دعا

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: بل د عبادت وړ (معبود) نشته بې له هغه الله جل جلاله نه چې لوی او حلم لرونکی دی. بل د عبادت وړ (معبود) نشته بې له الله جل جلاله نه چې د لوی عرش څښتن دی. بل د عبادت وړ (معبود) نشته بې له الله جل جلاله نه چې د آسمانونو او ځمکې پروردګار دی، او د عزتمند عرش پروردګار دی.

❁ اللّٰهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَىٰ نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ. (ابوداود، احمد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! زه ستا د رحمت امید لرم، نو زما نفس ته مې د سترګې د رپ په اندازه هم مه پرېږده، او زما کارونه ټول راته اصلاح کړې، بې له تا نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته.

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ.
(الترمذي)

ژباړه: بې له تا نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، پاک يې ته، په رښتيا سره زه له ظالمانو نه يم.

❁ اللهُ اللهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً. (ابوداود، ابن ماجه)

ژباړه: الله ﷻ الله ﷻ زما پروردګار دی، له هغه سره هيڅ شريک نه بولم.

۴- د قرض نه د خلاصيدو دعا

❁ اللّٰهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ. (ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! ستا په حلالو مې ستا له حرامو نه وساتې، او ستا په فضل مې بې له تا له بل هر چا نه بې نیازه کړې.

فضیلت: علي رضي الله عنه فرمايي "که پر تا باندې دغره په اندازه قرض هم وي الله به يې (ددې دعا په ويلو) درنه ادا کړي". (ترمذي)

۵- د شیطاني وسوسې لرې کولو دعا

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. (مسلم)

ژباړه: له رټل شوي شيطان نه په الله ﷻ سره پناه غواړم.

او بيا د چپ طرف ته درې ځلې لاړې تف کړي.

۶- د بدشگومۍ بد ګڼلو دعا

اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ. (احمد، ابن سني)

ژباړه: الهي! بد شگومي يوازې ستا لخوا نه او ستا په حکم سره ده، او خير ټول ستا لخوا نه دی، او بې له تا نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضیلت: رسول الله ﷺ فرمایي: کوم کس چې له کوم کار څخه د بَد فالي نیولو له امله شاته شو ، نو هغه شرک وکړ، صحابه کرامو وویل: کفاره يې څه ده؟ هغوی و فرمایل : دا (دعا) د وو ایي... " (احمد)

۷- د دجال له فتنې نه ځان ساتل

رسول الله ﷺ فرمایي: چا چې د سورت کهف اولني لس آیتونه یاد کړل، له دجال نه به وژغورل شي. (مسلم)

او همدارنگه په هر لمانځه کې د وروستنۍ ناستې د (التحیات) نه وروسته په الله ﷻ سره د دجال له فتنې نه پناه غوښتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرض اړوند دعاګانې

۱- په بدن کې د درد احساسولو دعا

دردمند کس به خپل لاس د خپل بدن په دردمن ځای کېږدي، او درې ځلې به بسم الله ووايي، او اوه ځلې به لاندې دعا ووايي:

❁ أَعُوذُ بِاللهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ. (مسلم)

ژباړه: زه په الله ﷻ سره او د هغه په قدرت سره پناه غواړم د هغه څه له شر نه چې ما ته رسيدلی دی، او زه ځنې ويرېږم.

۲- د مريض پوښتنې په وخت هغه ته دعا

❁ لَا بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللهُ. (البخاري)

ژباړه: څه پروا نشته. دا مريضي که الله ﷻ وغواړي ستا د ګناهونو د پاکوالي سبب به وي.

❁ أَسْأَلُ اللهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ.

(ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له هغه لوی او عظمت واله الله ﷻ نه سوال کوم چې د لوی عرش څښتن دی، چې تا لره شفا او روغتيا در کړي. (اوه ځلې)

فضيلت: رسول الله ﷺ فرمايي: چې يو مسلمان د داسې يو ناروغ پوښتنه وکړي چې دمرګ نيته يې نه وي راغلې او دا دعا اوه ځله ووايي الله تعالی به يې خامخا رغوي. (احمد، ترمذي)

۳- د ژوند نه د نا اميده مريض ځان ته دعا

❁ اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى.
(بخاري، مسلم)

ژباړه: الهي! ما ته ښښنه وکړې. او پر ما رحم وکړې. او د لوړ مقام والا پيغمبرانو سره مې يو ځای کړې.

❁ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكَرَاتٍ. (البخاري)

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، په رښتيا سره چې مرګ ډيرې سختۍ لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۞ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَر، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ.

(ترمذي)

ژباړه: بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته. الله ﷻ ډير لوی دی، بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته هغه يو دی. بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته. هغه يو دی شريک نه لري. بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته هغه لره پاچاهي ده، هغه لره پوره ستاينه ده، بې له الله ﷻ نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، او نشته طاقت او قوت (د ګناه نه د ځان ساتلو، او د نيکيو د کولو) مګر د يو الله ﷻ په مدد او توفيق سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ اړوند دعاګانې

۱- د مړي سترګو پټولو په وخت دعا

❁ اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِفُلانٍ وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ. (مسلم)

ژباړه: ای الله ﷻ فلان کس (نوم به یې اخلي) ته ښښنه وکړې، او د هدایت شویو کسانو په جمله کې یې درجه لوړه کړې، او د هغه وارثانو لپاره له هغه نه وروسته سرپرست اوسې، مونږ او ده ته ښښنه وکړې، ای د مخلوقاتو پروردګاره! او قبر یې ورته پراخ. او روښانه کړې.

۲- د جنازې د لمانځه دعا

❁ اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا اللّٰهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ (ابن ماجه)

ژباړه: اې الله ﷻ! زمونږ ژوندي ته، او مړي ته، او حاضر ته، او غائب ته، او واړه ته، او لوی ته، او نر ته، او ښځې ته، بښنه وکړې، ای الله ﷻ! له مونږ نه چې چا ته ژوند ور کړې، نو د اسلام سره ژوند ورکړه، او له مونږ نه چې چا ته مرګ راولې، نو له ایمان سره یې مړ کړې، ای الله ﷻ! د دې مړي له اجر نه مو مه محرومه وې. او له هغه نه وروسته مو مه ګمراه کوې.

۳- د جنازې د لمانځه نورې دعاګانې

❁ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَهْلِهِ، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ. (مسلم)

ژباړه: ای الله ﷻ! ده ته ښښنه وکړې او رحم پرې وکړې، او عافيت ور ته ورکړې، او عفوه ورته وکړې، او غوره ميلمستيا يې وکړې، او د داخليدو ځای يې پراخه کړې، او په اوبو او واوره او ږلۍ سره يې ووينځې، او له ګناهونو نه يې داسې پاک کړې لکه څنګه چې دې سپينه جامه له خيرو نه پاکه کړيده، او (د دنيا) له کور نه غوره کور، او له کورنۍ، او له ښځې نه يې غوره ښځه ورکړې، او جنت ته يې داخل کړې، او د قبر له عذاب او د دوزخ له عذاب نه يې وساتې.

❁ اَللّٰهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. (ابن ماجه، ابوداود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: اى الله ﷻ! په رښتيا سره فلان د فلاني زوى ستا په حفظ او ستا په پناه کې دى، نو د قبر له ازمايش نه، او د دوزخ له عذاب نه يې وساتې، او ته د وفا او پيمان څښتن يې، نو هغه ته ښښنه وکړې، او رحم پرې وکړې، بيشکه ته ښښونکى او بې حده مهربان يې.

❁ اللّٰهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ احْتَاجَ إِلٰى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِناً فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيْئاً فَتَجَاوَزْ عَنْهُ. (حاكم)

ژباړه: الهي! ستا بنده، او ستا د مينځې زوى دى، ستا رحمت ته محتاج دى، او ته يې له عذابولو نه بې نيازه يې. که نيک عمله وي نو نيکۍ يې نورې هم زياتې کړې، او که ګنهګار وي نو عفوه ورته وکړې.

۴- د ماشوم د جنازې دعا

❁ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً، وَسَلَفاً، وَأَجْراً

ژباړه: الهي! ته يې زمونږ لپاره مخکښ، او اجر جوړونکى وګرځوې.

(بخاري ،بيهقي ، مصنف عبدالرزاق)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د مړي وارثانو ته د تسليت دعا

❁ إِنَّ لِلّٰهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ. (بخاري، مسلم)

ژباړه: الله ﷻ لره دي څه يې چې واخستل، او هغه لره دي څه چې ورکوي، او هر څه د ده په نزد تر ټاکلې نيټې پورې دي، او ښايي چې صبر وکړې او له الله ﷻ نه ثواب وغواړې.

❁ أَعْظَمَ اللّٰهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ، وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ.

(اذکار نووي)

ژباړه: الله ﷻ دې تا لره لوی اجر درکړي، او تا لره دې ښه تسلي درکړي، او ستا مړي ته دې ببښنه وکړي.

۶- د مړي ښخولو په وخت دعا

❁ بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلٰى سُنَّةِ رَسُولِ اللّٰهِ. (ابوداود)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: د الله ﷻ په نوم سره، او د پيغمبر ﷺ په سنت سره (يې قبر ته داخلوو).

۷- د مړي ښخولو نه وروسته دعا

❁ اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللّٰهُمَّ ثَبِّتْهُ. (ابو داود)

ژباړه: الهي! هغه ته ببښنه وکړې، الهي! ته يې (په سوال او ځواب کې) ثابت قدمه لرې.

۸- د قبرونو د زيارت کولو دعا

❁ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُسْلِمِيْنَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لَاحِقُوْنَ، نَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ. (مسلم)

ژباړه: ای د دې ځايونو اوسيدونکو مؤمنانو او مسلمانانو! پر تاسو دې سلام وي، او که الله ﷻ وغواړي مونږ هم په تاسو پسې يو، او الله ﷻ دې زمونږ په مخکينيو او وروستيو رحم وکړي، زه ځان ته او تاسو ته له الله ﷻ نه عافيت غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې په پیل کې بعضې نیک آداب

نبي ﷺ فرمایي " کله چې شپه تیاره شي، یا شپه درباندې راشي نو خپل ماشومان له کورنه بهر مه پرېږدئ، ځکه چې شیطانان پدې وخت کې خورېږي، بیا چې کله د شپې یو ساعت تېر شي نو بیا یې خوشې کړئ، او دروازې موبندې کړئ او د الله ﷻ نوم (پرهغې) یاد کړئ، ځکه چې شیطانان بنده دروازه نشي پرانستلی، او د خپل مشکونو (داوبو ښنبلو لوښو) سرونه پټ کړئ، او د الله ﷻ نوم (پرې) یاد کړئ، او خپل لوښي پټ کړئ او د الله ﷻ نوم پرې یاد کړئ. که څه هم له پاسه پرې څه کېږدی، او خپل چراغونه مړه کړئ. " (البخاري، مسلم)

بعضې عمومي اذکار

۱- استغفار او توبه

❁ أَسْتَغْفِرُ اللهَ العَظِيمَ الَّذِيْ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الحَيُّ القَيُّوْمُ وَأَتُوبُ إِلَيهِ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له هغه لوی او عظمت واله الله ﷻ نه بښنه غواړم. چې بې له هغه نه بل د عبادت وړ (معبود) نشته، ژوندی دی، (د کایناتو) تدبیرونکی دی، او زه هغه ته توبه وباسم.

رسول الله ﷺ فرمايي: «څوک چې دا دعا ووايي نو الله ﷻ به هغه ته بښنه وکړي، که څه هم له کفارو سره د جهاد له میدان نه تښتیدلی وي».
(ابو داود، ترمذي)

۲- تسبیح

❁ سُبْحَانَ اللهِ. الله ﷻ پاک دی (۱۰۰ځلې)

فضیلت: څوک چې سل ځلې سبحان الله ووايي، نو (۱۰۰۰) زر ګناهونه به یې معاف شي او (۱۰۰۰) زر نیکۍ به ورته ولیکل شي.
(مسلم)

❁ سُبْحَانَ اللهِ العَظِيمِ وبِحَمْدِهِ.

ژباړه: الله ﷻ پاک دی، په عظمت او لوی یې، او ستاینې سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک چې دا ذکر ووايي نو په جنت کې به ورته (د هرځل په بدله کې) يوه د خورما ونه وکرل شي. (ترمذي، حاکم)

﴿ سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللهِ الْعَظِيمِ.

ژباړه: الله ﷻ پاک دی په ستاينه سره، الله ﷻ پاک دی په عظمت او لويۍ سره.

فضيلت: رسول الله ﷺ فرمايي: «دوه کلمې دي چې پر ژبه ډيرې آسانه دي، او په تله کې ډيرې درندې دي، او الله ﷻ ته ډيرې خوښې دي، هغه دا دي (سبحان الله و....». (بخاري، مسلم)

۳- الله ﷻ او رسول الله ﷺ ته خوښې کلمې

﴿ سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ. (سل ځلې)

ژباړه: الله ﷻ پاک دی، ټوله ستاينه الله ﷻ لره ده، نشته د عبادت وړ (معبود) مګر يو الله ﷻ دی، او الله ﷻ ډير لوی ذات دی. (مسلم، ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضيلت: ددې ذکر په ويلو سره لاندې اجرونه تر لاسه کيږي:

- سل ځله سبحان الله ويلو سره د سلو حجونو ثواب.

- سل ځله الحمد لله ويلو سره د الله ﷻ په لاره کې د سلو آسونو ورکولو يا سل ځله په جهاد کې د شريکيدلو اجر او ثواب.

- د سل ځله لا اله الا الله اجر د اسماعيل عليه السلام له اولاد نه د سلو غلامانو آزادولو برابر دی.

- او د سل ځله الله اکبر ويلو ثواب نه زيات ثواب به پدې ورځ دهيڅ شي نه وي، مګر دهغه چا چې ددې نه زيات الله اکبر ووايي. (ترمذي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- الباقیات الصالحات (د انسان نه وروسته پاتې کیدونکې نیکۍ)

❁ سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ، وَ اللهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ. (احمد، مجمع الزوائد)

ژباړه: الله ﷻ پاک دی، ټوله ستاینه الله ﷻ لره ده، نشته د عبادت وړ (معبود) مګر یو الله ﷻ دی، او الله ﷻ ډیر لوی ذات دی، او نشته طاقت او قوت (د ګناه نه د ساتلو، او د نیکیو د کولو) مګر د یو الله ﷻ په مدد او توفیق سره.

۵- د جنت د خزانو نه یوه خزانه

❁ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ. (بخاري بمع فتح، مسلم)

ژباړه: نشته طاقت او قوت (د ګناه نه د ساتلو، او د نیکیو د کولو) مګر د یو الله ﷻ په مدد او توفیق سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- په نبي ﷺ باندې په کثرت سره درود ویل

نبي ﷺ فرمايي "څوک چې پر ما يو ځل درود ووايي نو الله ﷻ به پر هغه لس ځلې رحمت ووايي" (مسلم)

نبي ﷺ فرمايي "بې له شکه الله ﷻ لره په ځمکه کې ګرځېدونکې فرښتې دي چې زما د امت سلام ماته رسوي." (مسند احمد)

يادونه: د درود مختلف الفاظ له رسول الله ﷺ څخه ثابت شوي دي. خو تر ټولو غوره ابراهيمي درود دی.

ابراهيمي درود: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! پر محمد ﷺ او د محمد ﷺ پر اهل وعيال درود ولېږه، لکه څنګه چې دې پر ابراهيم عليه السلام او د ابراهيم عليه السلام پر اهل وعيال درود لېږلی دی، په رښتيا سره ته ستايلی شوی يې، د لويي خاوند يې.

الهي! برکت نازل کړه پر محمد ﷺ او د محمد ﷺ پر اهل وعيال باندې، لکه څنګه چې دې برکت نازل کړی دی پر ابراهيم عليه السلام، او د ابراهيم عليه السلام پر اهل وعيال باندې، په رښتيا سره ته ستايل شوی، د لويی خاوند يې.

فضيلت: ابودرداء رضي الله عنه وايي: چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هغه څوک چې د سهار او ماښام پر وخت لس ځله پر ما درود واستوي، د قيامت په ورځ يې زما شفاعت په نصيب کيږي. (مجمع الزوائد)

❁ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ. (نسائي)

ژباړه: الهي! پر محمد ﷺ او د محمد ﷺ پر اهل وعيال درود ولېږه.

❁ اللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ. (مجمع الزوائد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: الهي! زمونږ پر پیغمبر محمد ﷺ درود او سلام ولیږه.

هره میاشت د قرآن کریم ختم

رسول الله ﷺ فرمايي: «په میاشت کې یوځل قرآن کریم تلاوت کوئ».

(ابو داود)

په میاشت کې د قرآن کریم د ختمولو طریقه داده چې د هر فرض لمانځه نه وړاندې یا وروسته کم له کمه څلور رکوع تلاوت کړئ په دې طریقه به په شپه او ورځ کې یو ه پاره پوره کیږي که هره ورځ دا کار ترسره شي په دیرشو ورځوکې به قرآن کریم مکمل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم باب

د قرآن او مسنونه اذکارو په ذریعه علاج

د قرآن کریم آیاتونه او د نبي کریم ﷺ مبارکې دعاګانې او اذکار الله ﷻ خپلو بندګانو ته له ظاهري او باطني امراضو څخه شفاء ګرځولي، الله ﷻ فرمايي: "مونږ په قرآن کې هغه څه را نازلوو چې د مؤمنان لپاره يکې شفاء او رحمت دی" (الإسراء:۸۲)

له عوف بن مالک ﷛ څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ فرمایلي: خپل دمونه ماته را وښيئ، کوم دم چې شرک ونه لري پروا نه کوي (يعني جواز لري). (مسلم)

جابر بن عبد الله ﷛ فرمايي يو کس لړم و چيچلو او مونږ د نبي کريم ﷺ سره ناست وو نو يو کس وويل چې ای دې الله ﷻ رسوله آيا دم يې کړم نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبي کريم ﷺ وفرمايل: ستاسې نه چې څوک خپل ورور ته ښيګڼه (فايده) ور رسولی شي نو دا کار د وکړي. (مسند أحمد)

د علماؤ پدې اجماع (اتفاق) دی چې په هر دم کې لاندې درې شروط پوره شي هغه جائز دی :

۱- د الله ﷻ په کلام (قرآن کريم)، د هغه په پاکو نومونو او صفاتو او د نبي کريم ﷺ په مأثورو اذکارو او دعاګانو سره دم کول.

۲- دم بايد په لغت عربي او په با مفهومه الفاظو وي.

۳- دم کونکی بايد پدې عقيده وي چې دا دم د الله ﷻ په اذن سره شفاء ورکوي. (فتح الباري ۱۰/۱۹۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرعي رقية (دم)

په لاندې کرښو کې د قرآن کريم له آيتونو او د نبي کريم ﷺ له مبارکو احاديثو څخه د دم لپاره يو څو جامع اذکار ذکر کوو چې د الله ﷻ په اذن سره د هر مرض لپاره شفاء ده:

۱- سورة الفاتحه.

۲- آيت الکرسي:

﴿اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د سورة البقرة دوه آخري آیتونه:

﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞ لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۞﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- درې آخري سور تونه درې ځلې:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ۞ اللّٰهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۞ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۞ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ إِلَٰهِ النَّاسِ ۞ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ (اوه ځلې) (الترمذي، ابو داود)

۶- مريض د په خوږ من ځاى لاس كيږدي او درې ځلې د (بِسْمِ اللَّهِ) ووايي او ور پسې د اووه ځلې (أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ) ووايي. (مسلم)

۷- اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، أَذْهِبِ الْبَاسَ و اشْفِهِ أَنْتَ الشَّافِي لا شِفَاءَ إِلا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لا يُغَادِرُ سَقَمًا. (البخاري، مسلم)

۸- أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ. (البخاري)

۹- أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ، مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ، وَأَنْ يَحْضُرُونِ.

(ابو داود، الترمذي)

۱۱- أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ، وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَذَرَأَ وَبَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ، يَا رَحْمَنُ.

(مسند أحمد)

۱۲- اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، مُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَالْقُرْآنِ ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ ، أَنْتَ الأَوَّلُ لَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الآخِرُ لَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ لَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ لَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ. (مسلم)

۱۳- بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ.
(مسلم)

۱۴- بِاسْمِ اللَّهِ يُبْرِيكَ وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ. (مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- بِسْمِ اللّٰهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ حَسَدِ حَاسِدٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ اللّٰهُ يَشْفِيكَ. (ابن ماجه)

یادونه : له پورتنیو اذکارو لوستلو وروسته د د مریض خوږمن ځای په ښي لاس مسحه او لوستل شوي اذکار د پرې چف کړای شي.

(فتح الباري ۶۲/۹ – ۲۰۸/۱۰)

د سحر (جادو) علاج په شرعي طریقه سره

هغه څه چې د سحر (جادو) نه ځان پرې ساتل کیږي:

۱- ټول فرائض او واجبات ادا کول، له ټولو محرماتو ځان ژغورل او له ټولو ګناهونو څخه توبه ویستل.

۲- په کثرت سره د قرآن کریم تلاوت کول، هره ورځ باید د قرآن کریم یوجزء (یوه برخه) تلاوت کړای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- آیت الکرسي له هر فرض لمانځه نه وروسته ،د خوب پر وخت، او د سبا او ماښام پر وخت لوستل.

۴- معوذات (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ....، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ،.... قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ...) درې درې ځلې سبا، ماښام او د خوب پر وخت لوستل.

۵- د سبا او ماښام اذکار، له فرض لمانځه وروسته اذکار، او دخوب پر وخت اذکار په پابندی سره ویل. (البخاري،مسلم،الترمذي،ابوداود،الحاکم)

۶- د امکان په صورت کې د سهار په نهره اووه دانې عجوة خورما خوړل، نبي ﷺ فرمايي : څوک چې سهار اووه دانې عجوة وخوري هغې ته به پدې ورځ کې زهر او سحر څه زيان و نه رسوي. (البخاري، مسلم)

یادونه : د امام مسلم په یو روایت کې د مدینې منورې عامه خورما ذکر شوې، د بعضې علماؤ نظر دادی چې هره خورما وخوړل شي د الله ﷻ نه امید دی چې دا فایده به پرې مرتبه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیرته په چا سحر وشي نو هغه (مریض) دلاندې لاره اختیار کړي:

۱- غالبا ساحران چې کله سحر کوي نو په یوه جامد او محسوس توکي یې کوي او بیا هغه چیرته پټ ایږدي او غوټې ورته لړوي. نو د سحر له منځه وړلو تر ټولو مؤثره لاره داده چې د امکان په صورت کې په مباحه طریقه هغه پیدا او ضایع کړای شي. (فتح الباري، زادالمعاد)

۲- د شرعي دم په ذریعه :

پورتني آیتونه او مسنون اذکار د (له ۱ نه تر ۱۵ پورې) ولوستل شي او په مریض د په پورتني طریقه چف کړای شي.

۳- د امکان په صورت کې دې د سدر (بیرې) شنې پاڼې و ټکول شي او د غسل اندازه اوبو کې د واچول شي (که سدر نه وي نو ساده اوبه کفایت کوي) او دپورتنیو آیتونو (فاتحه، آیت کرسي، معوذات) سربیره (علاوه) دلاندې آیتونه هم پرې ولوستل شي، او له هغې اوبو نه د مریض

(c) ketabton.com: The Digital Library

(مسحور) څه وڅښي او په پاتې د غسل وکوي، که ضرورت شو نو څو ځله د دا طریقه تکرار کړي، إن شاءالله شفاء یاب به شي.

(فتح الباري،مسلم،مصنف عبدالرزاق،زادالمعاد،فتح المجید،فتح الحق المبین...)

۱- ﴿ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۞ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانقَلَبُوا صَاغِرِينَ ۞ وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۞ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ۞ ﴾ (الأعراف:۱۱۷-۱۲۲)

۲- ﴿ وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۞ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَى أَلْقُوا مَا أَنتُم مُّلْقُونَ ۞ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُم بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ۞ وَيُحِقُّ
اللهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۞ ﴾
(يونس :۷۹-۸۲)

۳- ﴿قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أَلْقَى ۞ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ
يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى ۞ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ
خِيفَةً مُّوسَى ۞ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنتَ الْأَعْلَى ۞
وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ
سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ۞ ﴾ (طه : ۶۵-۷۰)

۴- بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ
۞ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۞ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَعْبُدُ ۞ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ۞ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۞ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۞﴾

د نظر (سترګو) علاج

له نظر لګیدو نه وړاندې تدابیر :

۱ – د بد نظر لګیدو نه د ځان ساتلو لپاره دې هغه ټول احتیاطي تدابیر اختیار کړای شي چې د سحر نه د ژغورنې لپاره پورته ذکر شول.

۲ – څوک چې له خپلو سترګو ډاریږي چې بل څوک نظر نه کړي هغه ته پکار ده چې کله هم تعجب آور او د خوښې شی وګوري نو هغې ته دې د برکت دعا وکړي. (موطأ، ابن ماجه، أحمد)

او ودې وایي : ماشاءالله تبارک الله. لا حول ولا قوة إلا بالله. (زادالمعاد).

۳ – د چا د نظر کیدو احساس چې وشي د هغې محاسن باید پټ کړای شي. (زادالمعاد، شرح السنة للبغوي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نظر لګیدو نه وروسته دهغې علاج

۱- که نظر کونکی کس معلوم شي د هغې نه باید و غوښتل شي چې اودس وکړي او بیا د په هغې اوبو نظر کړی شوی مریض غسل وکړي.

(سنن ابوداود، زادالمعاد)

۲- پورته ذکر شوی شرعي دم (له ۱ نه تر ۱۵ پورې) لوستل او هغه په مریض ور چف کول.

۳- پورته ذکر شوی شرعي دم (له ۱ نه تر ۱۵ پورې) لوستل او هغه په اوبو کې چف کول، او له هغې اوبو نه به نظر شوی مریض څه څښي او په پاتې به غسل کوي. (سنن أبوداود)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library